

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

29 maart 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van atypische kinderopvang

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Malderen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gehandicaptenbeleid

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de opnamemogelijkheden voor volwassen personen met een handicap

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele beleidsimplicaties die verbonden kunnen worden aan een recent onderzoek naar het rookgedrag in Vlaanderen

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de inbreng voor de Vlaamse regering in het protocolakkoord met de federale overheid over drugbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het overleg met de federale regering betreffende het veiligheids- en detentieplan en de vervanging van gevangenisstraffen door alternatieve straffen

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg

Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de infrastructuur en de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het inburgeringsbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de uitvoering van de verplichting tot kindeffectrapportage

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen

Donderdag 29 maart 2001

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Jan Van Duppen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 9.06 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Becq tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van atypische kinderopvang

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Becq tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de financiering van atypische kinderopvang.

Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw minister, geachte collega's, als men het heeft over het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten, dan weet men dat het gaat over atypische kinderopvang van zieke kinderen, buitenschoolse opvang en opvang tijdens moeilijke werkuren. Het zijn drie verschillende vormen van kinderopvang die alle even nodig zijn. Mevrouw de minister, ik hoop dan ook dat u een gedifferentieerd antwoord zult geven.

Naar aanleiding van het beleidsplan voor kinderopvang en in het kader van de begrotingsbesprekingen hebben we lang gediscussieerd over deze materie. U had een budget van 70 miljoen frank ingeschreven voor de initiatieven van de atypische kinderopvang. Het grootste deel zou gaan naar de buitenschoolse opvang, en de rest zou worden verdeeld tussen 'flexibele' opvang en opvang van zieke kinderen. Het geld was nodig omdat de middelen van het fonds niet uitgeput maar, zoals men dat omschrijft, volgestort was. Dit betekent dat er wel middelen zijn om de bestaande projecten verder te zetten. Nieuwe initiatieven kunnen echter niet meer worden opgestart. Dat was ook de reden

waarom men 70 miljoen frank had ingeschreven voor investeringen.

Men wenste echter ook een structuur aan te brengen inzake de inhoud, de reglementering, de criteria én de financiering. Ook in moties en bij de begrotingsbesprekingen kwamen deze zaken aan bod.

In principe gaat een deel van de financiering van het fonds naar infrastructuur, naar personeel en de weerwerkers. Binnen de groep van zieke kinderen werkt men bovendien met Gesco-personeel. Naast de financiering is er nog het probleem van de weerwerk-gesco's. Wanneer zal men die mensen regulariseren ?

Mevrouw de minister, er zijn al een aantal maanden verlopen sinds men heeft beslist die 70 miljoen frank toe te kennen en de aanvragen voor de atypische opvang naar Kind en Gezin zijn gestuurd. Vroeger maakte men die over aan het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten. We hebben toen gevraagd of men niet naar een regeling met twee snelheden ging. Het is natuurlijk te hopen dat het systeem in Vlaanderen sneller werkt. Het kan echter niet de bedoeling zijn twee systemen op te starten voor gelijkaardige initiatieven. Een voorbeeld is de buitenschoolse kinderopvang waarbij andere criteria zouden worden gehanteerd door het fonds dan degene die men in Vlaanderen zou willen gebruiken.

Mevrouw de minister, werd reeds een actieplan ontwikkeld om het vrij algemene beleidsplan te concretiseren met het oog op de overheveling en de toewijzing van de middelen vanuit het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten ? In het verleden werd lang gediscussieerd over de verdeling van de middelen voor initiatieven vanuit Franstalige en Nederlandstalige kant. De laatste verhouding bedroeg 52/48. Is daar verandering in gekomen ? Hoe groot is het bedrag per kind dat

Becq

via het FCUD wordt gefinancierd voor de buitenschoolse opvang, en dit voor Vlaamse en Waalse initiatieven ? De gegevens kunnen ons meer inzicht geven in de gelijkheid van financiering van initiatieven. Aan Vlaamse zijde is er een steeds grotere vraag naar bijkomende mogelijkheden en middelen. Op welke manier kan een verdere verdeling worden doorgevoerd ? We hebben daar destijds ook voor gepleit.

Hoe verlopen de aanvragen en toekenningen voor de diverse vormen van atypische kinderopvang sinds de middelen van het fonds zijn uitgeput ? Er waren immers nog aanvragen voor verscheidene projecten. Welke budgetten werden al toegekend ? Zijn er al projecten erkend ? Ik zou graag vandaag nog een kopie hebben met een overzicht van de diverse initiatieven met inbegrip van de capaciteit, de personeelsbezetting en de betoelaging per initiatief. Worden bij de toekenning van middelen dezelfde regels gehanteerd via Kind en Gezin en het fonds ? Indien niet, waar situeren zich dan de verschillen ? Ook toen men vroeger projecten indiende bij het Fonds voor Collectieve Uitrustingen en Diensten, bleek dat men wel voldeed aan de voorwaarden van Kind en Gezin, maar dat het fonds toch nog een controle uitvoerde. Het ging dan vaak om futiliteiten. Zijn er verschillen in de beoordeling en in de criteria voor de nieuwe dossiers ? Hoeveel bedraagt de betoelaging van kinderen, respectievelijk in de buitenschoolse opvang, opvang van zieke kinderen en flexibele opvang ?

Hoeveel middelen en hoeveel voltijds equivalenten zijn er nog beschikbaar voor de weerwerkers in het kader van de atypische opvang ? Worden die weerwerkers geregulariseerd ? Hebt u een actieplan uitgewerkt met een financieel groeipad ? Dit is van belang als we willen dat de buitenschoolse opvang en de opvang van zieke kinderen nog wordt uitgebouwd. Er wordt me verteld dat er problemen zullen rijzen voor de opvang van zieke kinderen omdat men geen beroep meer zou kunnen doen op Gesco's. Wat zal er gebeuren ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, wat de algemene situatie van het FCUD betreft verandert er op dit ogenblik niet veel. De 0,05-percentenveloppe is volgestort : dat weet u. De middelen zijn sinds 2000 toegekend. Wel is er als gevolg van de schommelingen in de loonmassa ook een schommeling in de omvang van de 0,05-percentmiddelen, wat de laatste maanden

heeft geleid tot een beperkte meerinkomst. Die gaat naar een beperkt aantal nieuwe initiatieven, vooral dan inzake flexibele kinderopvang en de opvang van zieke kinderen.

Uit de meest recente cijfers blijkt dat Vlaanderen en Wallonië respectievelijk 52,15 percent en 47,85 percent van de middelen ontvangen. Als we dit op jaarbasis extrapoleren voor alle dossiers, dan komt dit neer op 52,8 percent voor Vlaanderen en 47,1 percent voor Wallonië. Gezien het feit dat de 0,05-percentenveloppe vol zit, kunnen we besluiten dat de immense scheefgroei die er ooit is geweest, met 80 percent middelen voor Wallonië en 20 percent voor Vlaanderen, in de goede richting is bijgestuurd.

Wat de juridische situatie betreft, en ook inzake het creëren van een structureel nieuwe aanpak van de middelen die via de werkgeversbijdragen worden gegenereerd, heb ik de laatste maanden echt wel mijn best gedaan. Ik heb diverse contacten gehad. Ik had gesprekken met de andere gemeenschap, met federaal minister Vandenbroucke en met de sociale partners. Maar deze gesprekken verlopen, zoals dat de voorbije jaren steeds het geval was, erg stroef. Er spelen immers communautaire belangen, maar veel meer nog lijken de vakbonden in dit dossier mij een beslissende factor. Ik heb ook wel begrip voor hun houding. Ik begrijp dat de sociale partners, en de vakbonden in het bijzonder, vragende partij zijn om mee te kunnen beslissen over middelen die worden gegenereerd binnen de totaliteit van de sociale zekerheid. Ik ben er echter van overtuigd – en ik zeg hen dat ook – dat een meer toekomstgerichte visie erin bestaat de 0,05-percentmiddelen te enten op de kinderopvangpolitiek zoals die door de gemeenschappen wordt uitgestippeld, temeer omdat de FCUD-gelden volgestort zijn : het ziet er niet naar uit dat die 0,05 percent in de toekomst 0,1 of 0,07 percent zal worden.

De manier van subsidiëren van kinderopvang via het FCUD is een verhaal uit het verleden. Het komt er dus op aan bestaande geldstromen en de voorzieningen die ze ontvangen stevig te verankeren in de beleidsaanpak van de gemeenschap. Dit kan bijvoorbeeld door het afsluiten van een protocol of door het instellen van trekkingsrechten voor de gemeenschappen. Dit zou ook kunnen leiden tot een eenloketaanpak, waarbij er geen sprake meer is van diverse gehelen van regelgeving. Op dit ogenblik zijn voor 80 miljoen frank IBO-projecten goedgekeurd door Kind en Gezin die echter uiteindelijk geen goedkeuring hebben gekregen van het FCUD.

Vogels

De eenloketaanpak zal leiden tot administratieve vereenvoudigingen voor de initiatiefnemers. Als ik de betrokkenen echter tot een dergelijke aanpak uitnodig, dan merk ik dat zowel de andere gemeenschappen als de federale overheid en de sociale partners zich terugplooiën op de posities die ze sinds jaren innemen in dit dossier. Dit dossier is dus nog niet rijp om erover te beslissen. Daar zal wat tijd voor nodig zijn.

Ik heb in mijn beleidsplan Kinderopvang de sociale partners een belangrijke actor genoemd. Ik blijf deze stelling als uitgangspunt hanteren, ook in het FCUD-dossier. Ik zal dan ook de gesprekken met alle partners voortzetten. De uiteindelijke doelstelling daarbij is voor mij een structurele oplossing, die ons Vlaams beleid inzake kinderopvang ten goede komt en vooral in het belang is van de initiatiefnemers op het terrein. Op dit ogenblik meen ik niet dat die oplossing bestaat uit het individualiseren van de FCUD-subsidies, een mogelijkheid die momenteel wordt onderzocht om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State. Gezien de beperkte middelen die er zijn, zou een dergelijk systeem tot ongelooflijk veel moeilijkheden leiden : er zijn immers meer vragen dan antwoorden. We zetten de gesprekken voort, vanuit de filosofie van het beleidsplan Kinderopvang en met respect voor de sociale partners, die terzake een belangrijke actor zijn.

– *Mevrouw Patricia Ceysens, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Omdat Vlaanderen een eigen regelgeving heeft voor de buitenschoolse kinderopvang, en omdat er sinds juni 2000 geen nieuwe IBO-projecten zijn goedgekeurd door het FCUD, zijn er de voorbije maanden heel wat aanvragen toegekomen bij Kind en Gezin. Op de begroting 2001 is er voor het eerst 65 miljoen frank gereserveerd voor de buitenschoolse opvang. Het toekennen van die middelen veronderstelt in eerste instantie het ontwikkelen van een subsidiesleutel. Dit is een nieuwe opdracht, omdat er tot nu toe vanuit de administratie Welzijn nooit subsidies naar initiatieven voor buitenschoolse opvang zijn gegaan. Die subsidiesleutel is ondertussen ontwikkeld en wordt deze maand nog besproken door de raad van bestuur van Kind en Gezin. Het gaat om een geforfaitariseerd bedrag per plaats en per jaar. In dat bedrag is ook de toeslag voor de weerwerkers verrekend, net als de werkingskosten en de kosten voor de lokale coördinatie van het IBO.

Op grond van de subsidiesleutel, die de komende weken zal worden vastgelegd in een ministerieel besluit, kunnen we alle aanvragen goedkeuren die tussen juni 2000 en januari 2001 bij Kind en Gezin zijn toegekomen. Dat blijkt uit onze simulaties. Dit impliceert dat we met het bedrag van 65 miljoen frank waarover we beschikken de brug kunnen slaan van juni 2000 naar februari 2001. Ondertussen zijn er evenwel al nieuwe aanvragen ingediend, ten belope van ongeveer 20 miljoen frank op jaarbasis. We hebben de provinciale ambtenaren van Kind en Gezin gevraagd na te gaan welke dossiers er groeien op het terrein, om op basis daarvan een prognose te maken. Ze signaleren ons dat er zich bijkomende dossiers aandienen voor een bedrag van een kleine 70 miljoen frank op jaarbasis.

Het is dan ook overduidelijk dat een verdere groei van de IBO-sector het vrijmaken van bijkomende financiële middelen zal vergen. Omdat niet alle projecten starten op 1 januari 2001, en omdat de bedragen die ik vernoemde bedragen op jaarbasis zijn, kunnen we waarschijnlijk in de loop van dit jaar nog wel nieuwe bijkomende projecten goedkeuren, althans als er op korte termijn zekerheid komt dat er ook in de begroting 2002 bijkomende IBO-middelen beschikbaar zijn. In de aanloop tot die begrotingsbesprekingen zal ik de komende weken en maanden verder proberen cijfers te verzamelen en hard te maken. Ik verwacht dat de Vlaamse regering, zoals ze dat al eerder heeft aangegeven, de middelen vrijmaakt die nodig zijn om – en dat overigens niet alleen voor de IBO-sector – de tweede implementatiefase van het beleidsplan mogelijk te maken.

Onder flexibele opvang versta ik opvang 's morgens vroeg, 's avonds laat, 's nachts en in het weekend, langdurige opvang en opvang met een onmiddellijke instap. Onder opvang van zieke kinderen wordt de opvang van zieke kinderen bij hen thuis verstaan. Voor deze beide opvangvormen is er op dit ogenblik nog geen Vlaamse regelgeving. Ik gaf dit al eerder aan in deze commissie. Het was ook zo voorzien binnen het beleidsplan. Tegen september 2001 zullen er ministeriële besluiten zijn die het regelgevende kader voor deze opvangvormen duidelijk moeten maken. Het zal op dat moment ook mogelijk zijn de beschikbare 25 miljoen frank op de begroting van 2001 toe te kennen aan concrete projecten. De hele discussie over de flexibele opvang wordt momenteel beleidsvoorbereidend gevoerd, onder meer in het kader van de herziening van de ouderbijdragen. Er is het voorstel van het basisopvangpakket van 10 uur dat momenteel voorligt. Voor de flexibele opvang en de opvang van zieke kinderen zijn er op dit moment, mede

Vogels

door het nog ontbreken van een regelgevend kader, nauwelijks of geen aanvragen van initiatiefnemers. Er is trouwens ook nog geen beslissing genomen op dat vlak. Ik kan dit uiteraard slechts doen wanneer de erkennings- en subsidiëringsmodaliteiten zijn vastgelegd.

Ten slotte ga ik aanvullend nog in op een aantal detailsaspecten van de gestelde vragen. Ik beschik niet over concrete gegevens met betrekking tot de FCUD-subsidiëring per kind, respectievelijk voor de verschillende opvangvormen in Vlaanderen en Wallonië. Wallonië ontvangt een volledige loonsubsidie in tegenstelling tot Vlaanderen, waar het verschil tussen de weerwerker en de totale loonkost wordt gesubsidieerd. Als men naar een geïndividualiseerd systeem gaat, komt men dan ook voor erg moeilijke communautaire debatten te staan.

Als Kind en Gezin, zoals ik aangaf, IBO's gaat subsidiëren via een forfaitair bedrag per plaats, dan is dat een andere manier van subsidiëren dan bij het FCUD. Ook daarom is het belangrijk, vanuit een toekomstgerichte visie op de kinderopvang in Vlaanderen, werk te maken van een structurele FCUD-oplossing, die kan resulteren in een gelijkshakeling van de middelen voor alle Vlaamse projecten met hetzelfde aanbod. We evolueren nu immers naar een verschrikkelijk kluwen. Projecten worden ten dele gesubsidieerd door het FCUD, andere projecten worden ten dele gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap. Hierbij voegt zich nog de weerwerksubsidie.

Wat betreft de weerwerkers verneem ik van minister Landuyt dat er nog ruimte is voor het aanstellen van bijkomende begeleiders in de IBO-sector. Zoals u weet is hij principieel bereid tot de regularisering van de weerwerkers. Een concrete timing is vooralsnog niet aan de orde en ligt nog niet vast.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de minister, ik heb nog een aantal bedenkingen en een aantal vragen tot verduidelijking. U zegt in uw antwoord dat er voor 80 miljoen frank projecten via Kind en Gezin zijn gepasseerd zonder goedkeuring van het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten. Bedoelt u daarmee de nieuwe projecten, die niet meer bij het Fonds terecht kunnen omdat er geen middelen zijn ? Of hebt u het over projecten waarvan Kind en Gezin zei dat ze in orde waren ?

Minister Mieke Vogels : Gedurende de bestaansjaren van het FCUD werden deze projecten door Kind en Gezin aanvaard, maar door het FCUD afgewezen. Wij verwachten dat voor een aantal van deze projecten nu ook een aanvraag zal worden ingediend, nu geweten is dat men een subsidie rechtstreeks bij Kind en Gezin kan aanvragen.

Mevrouw Sonja Becq : Betekent dit dat die projecten voor 80 miljoen frank kunnen aanschuiven in de rij, of zitten die al mee in de rij van projecten voor Kind en Gezin ? U verwacht dat ze nog zullen komen of misschien zullen ze er gedeeltelijk inzitten, zonder dat u dat expliciet weet.

Minister Mieke Vogels : Ze zitten er nog niet in. We hebben gepoogd een overzicht te maken van wat ons de volgende jaren aan aanvragen te wachten staat. Daarom hebben we de kloof gedicht tussen juni 2000 en januari 2001. Die zijn erkend. Bovenop hebben we nog projecten voor 20 miljoen frank. Vervolgens hebben onze inspecteurs ter plaatse een ronde gedaan om te zien wat er nog op stapel staat en wat komende is. Een aantal projecten die ooit een erkenning hebben gekregen van Kind en Gezin, maar niet van het FCUD zullen misschien niet meer bestaan, maar een aantal andere zullen mijns inziens nu de kans grijpen om opnieuw een aanvraag in te dienen. Dit betekent dat wij voor de begroting 2002 -2003 de middelen voor buitenschoolse opvang zullen moeten verhogen.

Mevrouw Sonja Becq : Zit die 80 miljoen frank al in de 70 miljoen frank waarvan u zei dat we die opnieuw nodig zullen hebben ? U zei dat we nu alle aanvragen tussen juni 2000 en januari-februari 2001 kunnen honoreren.

Minister Mieke Vogels : Er ligt nog 20 miljoen frank klaar.

Mevrouw Sonja Becq : Een deel daarvan kan misschien nog worden gebruikt, omdat het gaat over halfjaarlijkse projecten. Zitten hier de aanvragen bij die wel door Kind en Gezin werden aanvaard maar niet door het FCUD, of moeten we die er nog bijtellen ?

Minister Mieke Vogels : Ik denk dat we die er nog moeten bijtellen.

Mevrouw Sonja Becq : Dit is wel een belangrijke vraag in het kader van de begroting.

In elk geval toont dit hele pakket de dringende noodzaak aan evenals de vrees die we hebben geuit toen men stelde met aparte middelen en re-

Becq

gelgeving te komen via Kind en Gezin. De vraag rijst naar gelijkheid van de verschillende projecten, zeker wat betreft de projecten die niet door het FCUD werden goedgekeurd, maar destijds door Kind en Gezin werden aanvaard en nu mee in de rij gaan staan. In de mate dat ze allemaal worden opgenomen is het misschien niet zo'n probleem. Het zorgt wel voor grote onduidelijkheid alsook een ongelijkheid in startmogelijkheden van projecten die al in de rij stonden en diegenen die nadien achteraan mee in de rij gaan staan. We vreesden hiervoor, en we zien dat dit nu opnieuw gebeurt.

Ik denk dat er verder moet worden gewerkt aan deze structurele nieuwe aanpak. Mevrouw de minister, u zei dat we in het verleden al veel hebben gedaan. Ik herinner me dat toenmalig minister Martens destijds over de gelijktrekking van de middelen van het FCUD zei : ' Ik ben heel dankbaar dat premier Dehaene mee aan dit dossier getrokken heeft'. Hieromtrent moet immers ook op federaal vlak meer initiatief worden genomen. Misschien moet u ook verschillende partners zoeken op federaal vlak. Uiteindelijk zijn we er ook tijdens het vorige zittingsjaar in geslaagd om van de 80/20-verhouding tot bijna aan de 50/50-verhouding te geraken.

U zegt ten dele begrip te kunnen opbrengen voor het dwarsliggen van de vakbonden. Ik denk dat het van hieruit mogelijk is om de huidige inspraak van de vakbonden in het hele systeem van kinderopvang te garanderen. Volgens mij zijn dit geen onoverkomelijke problemen. De moeilijkheden liggen veeleer op communautair vlak, in die zin dat wij over de bestaande middelen en mogelijkheden moeten kunnen beschikken.

Overigens bestaat er nog geen regelgeving omtrent zieke kinderen en flexibele opvang. Ons voorstel van decreet voor de regeling van opvang van zieke kinderen hebt u immers hier in de commissie weggestemd. U zegt tegen september klaar te zijn met de regelgeving voor opvang van zieke kinderen. Er staan op dit moment initiatieven op stapel inzake de opvang van zieke kinderen. Die maken ook gebruik van middelen van Gesco's. Er wordt mij verteld dat die in september zullen worden stopgezet. Ik vermoed dat dit aansluit bij uw intentie om in september een regelgeving te hebben uitgewerkt. Het is wel belangrijk om voor deze initiatieven op voorhand te informeren naar de mogelijkheden. Zij moeten zich immers desgevallend kunnen aanpassen in dit systeem, zonder de continuïteit van hun projecten in het gedrang te brengen.

Ten slotte zou ik u nog een kopie willen vragen van de door u verstrekte cijfergegevens.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Malderen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gehandicaptenbeleid

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de opnamemogelijkheden voor volwassen personen met een handicap

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Van Malderen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het gehandicaptenbeleid, en van de heer De Cock tot minister Vogels, over de opnamemogelijkheden voor volwassen personen met een handicap.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Paul Van Malderen : Mevrouw de minister, recent ontving ik een honderdtal brieven van ouders van kinderen met een handicap. Ondertussen heb ik nog meer brieven gekregen.

Deze bezorgde briefschrijvers willen de bevoegde minister op haar verantwoordelijkheid wijzen om te zorgen voor opvangmogelijkheden voor personen met een handicap in dagcentra en homes. Ze wijzen er u op dat u in juni 2000 via een nota aan de Vlaamse regering zelf hebt gepleit voor bijkomende financiële middelen naast de geplande budgetten voor thuiszorg en zorg op maat. U hebt toen zelf gezegd – en ik citeer : 'Zonder bijkomende middelen zal de huidige situatie van schaarste de volgende jaren evolueren naar onmogelijke wachtlijstensituaties, die tot drama's zullen leiden in honderden gezinnen met een kind met een handicap'.

Op basis van de brieven die ik heb gekregen en de contacten met personen die in deze sector werkzaam zijn, mag men stellen dat u toen de benarde toestand met betrekking tot de opnamemogelijkheden voor volwassen personen met een handicap in voorzieningen goed hebt ingeschat. Worden er bijkomende middelen gedraineerd naar bestaande of nieuwe instellingen die aan de behoeften kun-

Van Malderen

nen voldoen? Ik hoop dat u toekomstperspectieven kunt bieden aan de gehandicapten en hun familie.

Tijdens het afgelopen weekend stond in de krant een artikel waarin u zou hebben verklaard dat u 1,5 miljard frank had uitgetrokken voor volgend jaar. Vorig jaar zei u dat er noden waren. Dit jaar belooft u geld voor volgend jaar.

Ik wil een lans breken voor meer overheidssteun voor privé-initiatieven die trachten in te spelen op de noden. Het toekennen van het persoonlijk assistentiebudget getuigt van een vernieuwde visie op het gehandicaptenbeleid, maar zal zeker niet alle problemen oplossen. Niet elke gehandicapte is in staat zijn lot in eigen handen te nemen. Bovendien zijn er onvoldoende budgetten beschikbaar om aan alle aanvragen tegemoet te komen. Dit nieuw initiatief doet niets af van de noodzaak om de vereiste financiële middelen te garanderen zodat de evenwichtige uitbouw van alle zorgvormen wordt gewaarborgd.

In Buggenhout, waar ik woon, is de VZW Koepel Eindelijk/Avalon opgericht. De instelling Eindelijk is toegespitst op personen met een niet-aangeboren hersenletsel. De voorziening is van start gegaan op 18 december 2000 als therapeutisch dagcentrum voor tien volwassenen. Het zorgverleningsconcept berust op een zinvolle dagbesteding, revalidatie, familiebegeleiding en op de uitbouw van een sociaal netwerk.

De vernieuwde aanpak is geënt op het Duits voorbeeld van Burgau. Door de regelgeving van het Vlaams Fonds is de personeelsomkadering te beperkt en weinig therapeutisch georiënteerd. Er is meer vraag naar zorgverlening dan wat Eindelijk kan aanbieden. Indien de subsidiëringskraan wordt dichtgedraaid, kan men geen werk maken van een uitbreiding naar twintig patiënten. Er zijn meer dan voldoende aanvragen. Ook het home voor tien NAH-patiënten komt dan in het gedrang. Men werkt voorlopig op een plaats die door het gemeentebestuur ter beschikking werd gesteld.

De andere afdeling van de Koepel is Avalon. Men wil daar een huis oprichten voor een tiental niet-mentaal zwaar motorisch gehandicapten met ernstige hulpbehoefte. Het gaat om patiënten die meer dan 30 uur per week hulp nodig hebben. De voornaamste gebruikte parameters zijn u allicht bekend.

De twee initiatieven in Buggenhout kunnen een begin van oplossing bieden voor het gebrek aan voorzieningen. Men zal natuurlijk meer moeten doen om een evenwichtige uitbouw van alle zorgvormen te verzekeren. Men moet inspelen op de goodwill en de bereidheid van de mensen die in Buggenhout aan de kar trekken om te zorgen voor een betere integratie van twee verschillende doelgroepen van gehandicapten.

We hopen dat minister Vogels al de haar toevertrouwde eieren van het gehandicaptenbeleid als een zorgzame moeder zwaan zal uitbroeden en de kuikentjes tot volwaardige entiteiten zal laten uitgroeien zonder dat er lelijke eendjes tussen zitten. We zien dit liever dan dat ze eieren als een koe-koek her en der verloren legt, zonder overleg, coördinatie en nazorg. De ene vogel is immers de andere niet.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, één van de reeds jarenlang aanslepende knelpunten in het welzijnsbeleid is het tekort aan opvangmogelijkheden voor volwassen personen met een handicap en het aanbodtekort van opvangplaatsen voor personen met een verstandelijke of fysische handicap in het algemeen. Iedereen erkent het probleem, maar signalen wijzen erop dat hieraan tot nu geen voldoende oplossing werd geboden. Men stelt blijkbaar wel een regeling in het vooruitzicht.

Eind februari werd in de streek van Dendermonde een initiatief gestart om de problematiek opnieuw onder de aandacht te brengen. Tot op 15 maart bereikten mij reeds 53 brieven van ouders en familieleden van kinderen en volwassenen met een verstandelijke of meervoudige handicap. In deze brieven drukken de ouders hun bezorgdheid uit over de toekomstperspectieven inzake de opvangmogelijkheden in voornamelijk dagcentra en homes. Deze bezorgdheid wordt, volgens hun zeggen, voornamelijk gevoed door het uitblijven van kredieten in de begroting 2000 die in juni 2000 door de minister wel zouden zijn vooropgesteld.

In januari 2000 antwoordde de minister nog op een vraag van mevrouw Janssens dat er zeer diverse signalen zijn van ouders die verschillende verwachtingen hebben ten aanzien van opvangmogelijkheden. De minister stelde ook dat ze geen enkel zicht had op de reële noden door de manier waarop de programmatie doorheen de jaren was verlopen en bijgestuurd.

De Cock

Ondertussen werden de wachtlijsten geüniformiseerd om een beter zicht te krijgen op de noden en verwachtingen. Het was tevens de bedoeling van de minister om op basis van de gegevens van de wachtlijstwerking en van andere gegevens die door het Vlaams Fonds waren verzameld, een duidelijke meerjarenprogrammatische uitwerking te maken vanaf 2001. Ook werd een studie inzake de 'Ontwikkeling van een theoretisch kader voor de organisatie van behoeftegestuurde ondersteuning voor personen met een handicap' besteld bij het HIVA. Het rapport zou in het voorjaar 2001 moeten worden afgerond.

Mevrouw de minister, hebt u ondertussen zicht op de reële noden van de personen die fungeren op de provinciale wachtlijsten? Welke behoeften tekenen zich hier af? Zijn er regionale verschillen merkbaar? Hoe ver staat het met de meerjarenprogrammatische antwoorden op de noodkreet van de ouders en familieleden van kinderen en volwassenen met een verstandelijke of meervoudige handicap?

Bestaan er naast de huidige opvangmogelijkheden ook nog nieuwe manieren om het grote tekort aan opnamemogelijkheden voor volwassen personen met een handicap te ondervangen? Ik denk hierbij aan mogelijke projecten in samenwerking met de minister van Huisvesting. Denkt u aan een uitbreiding en/of aanpassing van de flexibiliseringsbesluiten om de doelgroep nog beter te kunnen dienen?

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, sedert vorige week weten we eindelijk hoeveel mensen op de wachtlijsten staan. In het perscommuniqué gaf men aan dat er ruim 1.200 mensen met een dringende vraag zitten. Mevrouw de minister, u stelt terecht dat als u hierop een antwoord moet bieden, er bijkomende middelen nodig zijn. Ik hoop dat we bij de begrotingsbesprekingen van 2002 in deze commissie voldoende aandacht zullen besteden aan de betekenis van de cijfers. Is er een concreet actieplan om met de eventuele bijkomende middelen bepaalde zaken uit te voeren?

De voorzitter: De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me aan bij de opmerkingen van mijn colle-

ga's. Mevrouw de minister, de twee belangrijke punten in dit verhaal zijn de keuze tussen de immobiliënssector en de opvang en integratie in de maatschappij. Het gebruiken van bijkomende fondsen om opnieuw bijkomende instellingen te financieren zal geen oplossing bieden aan de vraag. Het zou veel zinvoller zijn om de zaak uit te vlooien en na te gaan wat de realiteit is.

Ook ik heb veel brieven gekregen van bezorgde en zelfs panikerende ouders die vragen hadden over wat er met hun kinderen zou gebeuren indien ze er niet meer voor konden zorgen of wanneer ze waren overleden. Mevrouw de minister, een goed antwoord zou erin bestaan goed te communiceren. Heel veel betrokkenen worden niet op de hoogte gehouden van wat er bestaat en wat er op stapel staat. Die onzekerheid maakt de angst enkel groter.

De voorzitter: Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen: Mevrouw de minister, er zijn ongeveer 1.200 mensen aan wier nood dringend een oplossing moet worden geboden. Dit is niet nieuw. Ook bij de begrotingsbesprekingen van vorig jaar was dit het geval. De cijfers waren wel bekend. 132 mensen hebben de klok rond zorgen nodig, 287 hebben acuut begeleiding nodig. Er zijn 384 vragen voor ambulante zorg en 216 vragen voor dagbesteding. In 420 gevallen kan men spreken van overbezetting. Dit wil zeggen dat de diensten die deze mensen moeten opvangen, al met een overcapaciteit werken. Als men stelt dat er 1 procent ruimte moet worden vrijgemaakt, dan hebben die diensten een dubbele vraag. Ze moeten eerst het overtal wegwerken en daarna zorgen dat er ruimte wordt vrijgemaakt. Dit zal als gevolg hebben dat de dringende vraag nog zal verhogen.

De cijfers die we hebben gekregen, zijn niet altijd even duidelijk. Gaat het om minderjarigen of om meerderjarigen? Ik veronderstel dat we enkel de cijfers voor de meerderjarigen ter beschikking hebben. Voor de minderjarigen is het probleem nog acuter. Ik heb wel de cijfers van de minderjarigen in Limburg. Het gaat om een totaal van 224 waarvan 100 minderjarigen. Als de problemen overal dezelfde zijn, dan zou de helft van de aanvragers minderjarig zijn. De problemen bij deze groep situeren zich bij de jongeren met een mentale handicap en met gedragsstoornissen. Ze hebben meestal een zeer gestructureerde aanpak nodig. Ze zijn het minst gediend met een ambulante voorziening, zoals nu het geval is bij heroriëntering.

Van Cleuvenbergen

Mevrouw de minister, bij de heroriëntering van middelen is er in feite altijd een extra budget nodig. Men moet het bestaande behouden om het nieuwe de tijd te geven zich te bewijzen. Tijdens de begrotingsbesprekingen van vorig jaar werd daar onvoldoende rekening mee gehouden.

Er is ook nog de problematiek inzake het personeel. De mensen die werkzaam zijn in deze sector staan steeds erg onder druk. Het is fysisch en psychisch zwaar werk. Als de sector overbezet is, dan verhoogt de druk nog meer. Indien men daarenboven de ouders moet opvangen omdat men hen moet meedelen dat ze op de wachtlijst staan, dan wordt de psychische druk nog groter. De toestand is enigszins uitzichtloos. Ik ben dan ook benieuwd naar de oplossing die u in petto hebt.

We moeten duidelijk zijn in de communicatie. Als het budget nu wordt verhoogd, dan kan men de middelen pas gebruiken in 2002. Deze mensen worden al te vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Ze vertalen de zaak vaak anders.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mevrouw de voorzitter, naar aanleiding van deze vraag heb ik de wachtlijst van mijn provincie opgevraagd. Ook daar blijkt dat op de 461 mensen die op de wachtlijst staan, de helft een urgente opvang nodig heeft. Er zijn bovendien 25 overtalligen die worden begeleid. Het verbaasde me dat de vragen ook gaan naar huizen voor niet-werkenden en nursing. 33 percent van de vragen gaan naar begeleid wonen, en niet noodzakelijk allemaal naar ambulante maar ook naar residentiële opvang.

Net zoals de collega's heb ik ook brieven gekregen. Ik heb met een aantal mensen gesproken. Ik wil het dan ook even hebben over de tegenstelling tussen het persoonsgebonden budget, het persoonlijk assistentiebudget en de residentiële sector. Een moeder heeft me verteld dat ze haar kind niet alle dagen kan opvangen en dat ze een oplossing wil via de residentiële sector. Ze voelde zich enigszins schuldig. Ze was blij dat er een residentiële opvang bestaat.

De mensen zijn niet gekant tegen een persoonsgebonden budget. Ze willen echter niet dat hierdoor andere mogelijkheden wegvallen. We hebben het tijdens de begrotingsbesprekingen gehad over het moratorium inzake de residentiële opvang. Men moet ervoor zorgen dat beide mogelijk zijn.

Mevrouw de minister, ik was verrast door wat u tijdens het weekend hebt gezegd. U vraagt aan de regering 1,5 miljard frank voor de gehandicaptensector. U hebt echter hetzelfde gevraagd bij de vorige begrotingsbespreking. Ik hoop dat u er nu effectief in zult slagen die bijkomende middelen te bekomen. We wensen u daarin te steunen, maar niet om te komen tot de oplossing voor de centrale wachtlijsten die u bij de besprekingen voorstelde, namelijk de zorgtrajectbegeleiding. Mevrouw Van Kessel heeft daar trouwens reeds een pertinente vraag over gesteld.

De voorzitter : Mevrouw de minister, het thema beroert ons allen. We schrikken allemaal dat er nog zoveel noden zijn. Het Vlaams Fonds beschikt over een groot budget, maar blijkbaar is het toch niet in staat hiermee aan alle vragen tegemoet te komen.

Toch vind ik het vreemd dat men hier laat uitschijnen dat deze wachtlijsten plots zouden zijn ontstaan in het afgelopen jaar en dat deze regering hier niet aan kan verhelpen. Door de huidige openheid komen nu bepaalde zaken naar boven. Zo is er een discussie aan de gang over de hervormingen in het beleid inzake personen met een handicap. Hierdoor stuit men op veel zaken die al lang bestaan. Ik hoop dat de regering hierop een antwoord biedt. Ik wil echter niet in de val trappen en zeggen dat al deze mensen er het afgelopen jaar zijn bijgekomen.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, in dit korte bestek zal ik trachten een antwoord te geven inzake deze hele complexe en brede problematiek.

Dit jaar bestaat het Vlaams Fonds tien jaar. Het werkingsbudget van dit fonds is toegenomen van 22 miljard frank tot 35 miljard frank. Daarvan gaat momenteel 24 miljard frank naar de sector zorg. De opvangcapaciteit van ambulante diensten, dagcentra en residentiële instellingen is in dezelfde periode gestegen van 19.000 naar 21.600 eenheden. Heel vaak vraagt men dus hoe het kan dat er nog steeds mensen wachten. De voorzitter heeft gelijk : dat mensen signalen geven omdat ze nergens terecht kunnen met hun familielid met een handicap is een constante van de voorbije jaren.

Toen ik bevoegd minister werd voor gehandicaptenzorg verbaasde het me dat het Vlaams Fonds inderdaad geen enkel zicht had op het reële aantal wachtenden, de reële behoeften en welke programmatie in een meerjarenperspectief van welk soort instellingen er nodig was. Daarom hebben we zeer snel een studiecél geïnstalleerd. Ere wie ere toe-

Vogels

komt : mijn voorganger, minister Martens, heeft daarvoor in middelen voorzien. Waarschijnlijk besefte hij ook dat er terzake dringend iets moest gebeuren. Verder hebben we ook de provinciale wachtlijstcommissies geïntensifieerd en eigenlijk ook wat onder druk gezet. In sommige provincies bestonden die commissies al, maar dan op een amateuristische wijze en afhankelijk van de goede wil van enkele initiatiefnemers uit de sector, vaak begeleid door de afdelingen Welzijn van de provincie.

In 1999 hebben we een contract gemaakt met alle provincies om die cijfers overal op een gelijkaardige wijze te verzamelen. De afspraak werd gemaakt dat we voor 1 januari 2001 een duidelijk antwoord moesten hebben op de vraag over hoeveel wachtenden het precies gaat en waarop die precies wachten. Men kan de lijsten niet zomaar bij elkaar optellen. Sommige mensen kennen de omvang van de wachtlijsten en schrijven zich dan al maar in – enigszins naar analogie met de kinderopvang -, anticiperend op het ogenblik dat ze het nodig hebben. Wanneer ze dan na drie jaar een plaats aangeboden krijgen, verkiezen ze te blijven staan op de lijst, daar ze het nog niet echt nodig hebben. Omgekeerd zijn er ook mensen die zich inschrijven in diverse voorzieningen tegelijk. Het was dus een monnikenwerk om dit geanalyseerd te krijgen binnen een bepaalde structuur.

Vorige week hebben we die cijfers voor het eerst voorgesteld aan de pers. We weten nu voor het eerst hoeveel mensen er op die wachtlijst staan, hoe dringend hun vraag is en de aard ervan. Ik geef toe dat ik geschrokken ben van het aantal : het gaat over 1.178 zeer dringende vragen van mensen en families die echt in de problemen zitten. Als men dit definieert aan de hand van een wachtlijstcode, dan gaat het over mensen die we binnen een termijn van zes maanden een oplossing moeten kunnen bieden.

De nood situeert zich vooral op het vlak van woonbegeleiding, namelijk voor 83 percent, en veel minder op het vlak van de dagbesteding, namelijk voor 17 percent. Maar ook bij dit laatste gaat het toch nog steeds over 216 mensen die in acute nood verkeren en dringend een opvang overdag zoeken voor hun familielid met een handicap. Inzake wonen situeren de meest prangende vragen zich op het vlak van opvang in tehuizen van niet-werkenden. Dit gaat over de zware, vaak complexe handicaps.

In totaal zijn er 419 mensen die dringend een begeleiding in een residentiële voorziening vragen. Daarvan zijn 132 zeer zwaar en complex gehandicapte personen, die een grote verzorgingsbehoefte hebben en niet altijd populair zijn bij instellingen. Het is nu eenmaal zo dat als een instelling kan kiezen uit een lijst mensen, men kiest voor mensen met de minst complexe problematiek : voor de instelling en het personeel is dat het gemakkelijkst. Voor 348 cliënten is er een dringende vraag naar ambulante begeleiding.

Zoals de voorzitter terecht opmerkte, zijn die wachtlijsten niet ontstaan van de ene dag op de andere. De gangbare notie bij het publiek dat er, dankzij de wetenschappelijke vooruitgang en prenatale onderzoeken, steeds minder personen met een handicap zijn klopt niet. Het tegendeel is waar : het aantal personen met een handicap neemt niet af en er zijn steeds meer personen met een handicap die een beroep doen op professionele hulpverlening.

Dat het aantal mensen met een handicap niet afneemt heeft een aantal redenen. Door de vooruitgang inzake gezondheidszorg neemt de gemiddelde leeftijd van personen met een handicap toe. Vroeger stierven mensen met bepaalde handicaps veel sneller. Momenteel zijn die personen in onze voorzieningen gemiddeld zeer jong. Er zullen dus nog veel mensen heel lang in die instellingen verblijven. Het zal dus een tijdje duren voor er nieuwe plaatsen vrijkomen als gevolg van het natuurlijke afvloeien. De gemiddelde leeftijd in dagcentra is 35 jaar. In de residentiële opvang is die leeftijd 41 jaar. De instroom en de uitstroom zullen dus nog lang niet in evenwicht zijn. De sterfte bij zuigelingen neemt af door betere medische zorgen, maar tegelijkertijd blijven meer kinderen met vaak complexe handicaps in leven.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, dit zijn inderdaad de cijfers voor volwassenen. De provinciale wachtlijstcommissies zijn nu pas bezig met het inventariseren van de jongeren. In MPI's hoort men steeds hetzelfde : de kinderen die men er nu binnenkrijgt hebben veel complexere handicaps dan vroeger. Dit zijn dus potentiële cliënten voor onze nursing-tehuizen. Er zal dus een blijvende toestroom zijn van de kinderen naar de volwassenen. Ten slotte zijn er ook nog de niet-aangeboren hersenletsels. Het gaat hier over mensen die betrokken zijn bij een verkeersongeval of een hersenbloeding hebben gehad. Waar die mensen vroeger het leven lieten, komen ze er nu door dankzij de goede geneeskunde en de snelle interventieteams, vaak nadat ze

Vogels

diep in coma zijn geweest. Ze leven dan wel verder, maar vaak met zeer complexe handicaps.

Er is dus nog niet voldoende aanbod voor personen met een handicap, wel integendeel. Vlaanderen staat niet alleen met dit probleem : de problemen terzake in Nederland, Wallonië en Frankrijk zijn groter dan die in Vlaanderen. In heel Europa is er sprake van wachtlijsten in de voorzieningen voor personen met een handicap. Zoals iemand opmerkte tijdens de persconferentie : als morgen 500 patiënten geen bed hebben in een ziekenhuis, dan zou onze samenleving in beroering komen, maar als er 1.200 mensen geen bed hebben in de residentiële opvang, dan blijft men zitten met dat probleem.

Het is onze ambitie de wachttermijn te reduceren tot een redelijk niveau, wat bijkomende inspanningen vergt, om te beginnen meer middelen. In de begroting 2002 zal er voor de algemene capaciteitsuitbreiding en de realisatie van een nieuwe programmatie van opvangplaatsen minstens 1,5 miljard frank extra moeten zijn. Ik heb dat vorig jaar ook gevraagd. Men doet alsof ik vorig jaar niets heb gekregen, maar ik heb toen 715 miljoen frank gekregen, die ik zeker niet alleen heb besteed aan zorgtrajectbegeleiding. Ik vind echter wel dat zorgtrajectbegeleiding erg belangrijk is.

Dankzij die provinciale wachtlijstwerkingen ontstaat er een soort morele druk van sommige instellingen op andere. Bepaalde instellingen willen niet langer belast zijn met het opnemen van alle complexe gevallen. Ze wijzen er andere instellingen op dat ook die dit moeten doen, daar ze dezelfde subsidiëringmogelijkheden en -omkadering krijgen. Die druk neemt toe, wat maar goed is.

We willen daartoe bijdragen door die zorgtrajectbegeleiding waar te maken. We willen de ouders die met een urgente vraag zitten begeleiden en die instellingen onder druk zetten. Niemand is voorstander van de opnameplicht, want het gaat om een woonvoorziening. Als men iemand opneemt, legt men er vaak een weg van 30 of 40 jaar mee af. Natuurlijk moet men ervoor zorgen dat een en ander samengaat. Omgekeerd kan het echter niet dat bepaalde voorzieningen systematisch bepaalde personen met een complexe handicap wandelen sturen.

Mevrouw Sonja Becq : Ik beweerde niet dat trajectbegeleiding niet belangrijk is. Dit levert echter geen bijkomende plaatsen op : dat was mijn bekommernis.

Minister Mieke Vogels : Dat levert geen bijkomende plaatsen op, maar het geeft wel de mogelijkheid om niet-ingevulde plaatsen in te vullen. Er bestaan immers nog steeds plaatsen die bewust niet worden ingevuld tot men een persoon krijgt die past in de visie van de instelling. Sommige mensen stuurt men wandelen omdat ze niet passen in dat profiel, ondanks het feit dat ze al vijf jaar met urgentiecode 1 op de wachtlijst staan. Een zorgtrajectbegeleider die ook betrokken is bij die provinciale wachtlijstwerking en hier een heel goed zicht op heeft, kan de druk vergroten. Liever dat dan een opnameplicht : dat is wat ook de voorzieningen me zeggen.

In 2000 werd bijkomende capaciteit gecreëerd voor 182 mensen in semi-residentiële of residentiële voorzieningen. Het is dus niet zo dat er niets is gebeurd. Er zijn 150 plaatsen in beschermd wonen bijgekomen, net als een ambulante begeleiding voor 600 personen. In 2001 wordt de inhaalbeweging inzake bijstand in de thuisomgeving van de persoon met een handicap versneld. De definitieve goedkeuring van het persoonsgebonden assistentiebudget komt dit jaar neer op 400 budgetten. 150 budgetten daarvan gaan naar mensen die nu in een voorziening zitten en verklaarden terug thuis te willen wonen indien ze een persoonlijk budget zouden krijgen. Er zullen dus 150 plaatsen vrijkomen in die voorzieningen, waardoor alweer een oplossing wordt geboden voor mensen op wachtlijsten. In 2001 wordt nieuwe residentiële infrastructuur voor 25 mensen in gebruik genomen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen zegt dat we goed moeten communiceren, maar als we voor 2002 1,5 miljard frank vrijmaken in de residentiële sector, dan betekent dit dat er ten vroegste plaats is vanaf 2003 of 2004. Na die budgettaire beslissing moet men immers de erkenningsaanvragen afwachten en de infrastructuurwerken doen voor die bijkomende capaciteit. Als er dus vandaag een beslissing valt, is het niet zo dat men morgen al een oplossing heeft. Daarom hebben we voor 2001 beslist niet te investeren in echt nieuwe plaatsen, zoals dat in 2000 wel het geval was. We wisten immers dat we nu de eerste wachtlijstwerkingscijfers zouden krijgen. In plaats daarvan hebben we ervoor gekozen te investeren in het persoonsgebonden assistentiebudget, zodat we onmiddellijk 150 plaatsen vrij konden maken.

Inzake concrete acties voor de toekomst ben ik het eens met mevrouw De Martelaer : het lijkt me goed hier op een apart ogenblik met de commissie bij stil te staan. Het gaat immers over een zeer genuanceerd verhaal. Ik heb uiteraard een visie, die ik in de beleidsnota heb neergeschreven. De com-

Vogels

missieleden weten ook wel in welke richting die gaat. Het gaat over een geheel van concrete acties. Zo moeten we verder werken aan de registratie van betrouwbare wachtlijstgegevens. Dankzij de provinciale inspanningen hebben we nu al een zicht op de regionale verschillen. Voor het eerst kunnen we dus enigszins gericht plaatsen invullen, in die gebieden waar de nood het grootst is.

Aansluitend daarbij wil ik in de toekomst ook binnen de gehandicaptensector werken met zorgstrategische plannen. Nu bestaat een dergelijke planning reeds in ouderenvoorzieningen en ziekenhuizen. Voorzieningen die subsidies aanvragen in het kader van infrastructuur moeten duidelijk aangeven hoe ze zich positioneren binnen de zorgstrategie van hun regio. Het heeft me steeds verbaasd dat dit in de gehandicaptensector nog niet zo gebeurde, hoewel we er sinds tien jaar alle sleutels in handen hebben, zowel inzake subsidiëring als infrastructuur. Bij ziekenhuizen en ouderenvoorzieningen hebben we alleen de infrastructuur in handen, en toch werken we daar meer gericht dan in de gehandicaptensector.

Verder mogen we niet in de val lopen te denken dat men het ene niet kan als men het andere doet. Ik heb de laatste weken al te vaak horen zeggen dat ik de eenzaamheid wil organiseren. Ik heb de uitlatingen van de administrateur-generaal van het Vlaams Fonds gelezen. Ik vind dat hij nog wat bij moet leren. De voorbije vijf jaar is er veel gebeurd. Er is een evolutie op gang gekomen in de richting van persoonlijke assistentiebudgetten en persoonsgebonden budgetten. Die nieuwe visie heeft niet alleen aanhangers in de sector : dat is duidelijk. Sommigen, met name voorzieningen, zien het als een bedreiging. Als vanuit de hoek van voorzieningen wordt beweerd dat ik alleen persoonsgebonden budgetten wil en dus de eenzaamheid wil organiseren, dan antwoord ik dat het geen kwestie is van of het ene of het andere, maar van zowel het ene als het andere. Tot nu toe is er geen frank minder gegaan naar de residentiële sector, wel integendeel : elk jaar groeit die. Dit moet echter een meer-sporenbeleid blijven. Als we het dus hebben over meer middelen, dan betekent dit dat we tegelijk de verschuiving in de gehandicaptensector mogelijk moeten maken. Er is momenteel nog steeds een potentieel aan mensen die zich bevinden in residentiële voorzieningen en vragende partij zijn om over te stappen naar beschermd wonen. Bij dat laatste gaat het over een vijftal meestal mentaal gehandicapte bewoners die in een aparte entiteit gaan wonen. Als die mensen dus begeleid gaan

wonen, dan komt er extra capaciteit vrij in de residentiële sector.

Zelfstandig leven via persoonlijke assistentiebudgetten zal op korte termijn een beetje, op lange termijn hopelijk heel wat bijkomende residentiële dag- en nachtplaatsen met alles inbegrepen vermijden. De andere vorm, die van het begeleid zelfstandig wonen voor gehandicapten, moeten we verder uitbouwen. Die kan mogelijk een alternatief bieden aan mensen die zich nu bevinden in de residentiële sector. Het invoeren van persoonsgebonden budgetten kan een middel zijn om die zorg op maat te realiseren, om het voorzieningenapparaat deels te oriënteren vanuit de gebruiker. Door zijn vraag met een persoonsgebonden budget bepaalt de vrager immers deels het aanbod op de markt.

Dit is inderdaad grotendeels ook een kwestie van communicatie. Die verloopt niet steeds eenvoudig. We werken samen met het Vlaams Fonds, een VOI met een raad van bestuur waarin diverse belangengroepen zetelen. Die communicatie gebeurt heel vaak door die raad van bestuur, en is niet altijd even eenduidig. Zelf stap ik regelmatig naar die raad van bestuur, om die mensen duidelijk te maken dat het niet gaat over het ene of het andere, maar over zowel het ene als het andere. Ik wil hen duidelijk maken dat dit gaat over het ombuigen van de gehandicaptensector tot een instrument dat zorg op maat biedt, met een variatie qua aanbod, gaande van thuisbegeleiding over het persoonsgebonden budget tot de dagopvang, maar ook met residentiële voorzieningen.

Het is helemaal niet mijn bedoeling dat mensen zelf blijven zitten met een kind of volwassene met een complexe handicap. Soms ontmoet ik ouders waarvan het kind een dermate complexe handicap heeft dat ik zeker weet dat ik het in hun plaats nooit zou volhouden. Ik wil dus heel graag op zeer korte termijn die wachtlijsten zoveel mogelijk wegwerken, maar ik wil niet dat het een verhaal wordt van alleen maar meer residentiële voorzieningen. We moeten er ons voor hoeden dat we, door in te gaan op zeer terechte vragen, het hele veranderingsproces in de gehandicaptensector niet teruggedraaien. Daarom lijkt me het goed dat de opmaak van de begroting 2002 in nauw overleg met deze commissie gebeurt, die zelf het persoonlijk assistentiebudget heeft goedgekeurd en momenteel het PGB bespreekt.

De voorzitter : De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Paul Van Malderen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, u zei dat u een beroep zult doen op uw collega's om meer fondsen te verkrijgen. Dat lijkt me terecht.

De groep van personen met een handicap valt onder te verdelen in twee groepen : mensen met een aangeboren letsel – ik hoop dat die groep na verloop van tijd kleiner wordt – en mensen met een letsel als gevolg van ongevallen. De maatschappij draagt daar de schuld van. Door de toename van het verkeer en in het licht van de medische zorgen zal die groep steeds groter worden.

Mevrouw de minister, ik vind dat uw collega's u moeten bijtreden op het vlak van fondsen. De maatschappij is verantwoordelijk voor die mensen en moet er dan ook maar ten volle voor zorgen. De hele regering is hiervoor dus verantwoordelijk, ook wat de fondsen betreft.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw heel uitvoerig antwoord. Ik onderhoud eruit dat er stilaan structuur in het weten komt. Dit is heel belangrijk, want kennis is het begin van elke oplossing. Het is evident dat er een oplossing moet komen voor dit toch wel heel hoge cijfer van 1178 mensen. Ik verneem in uw antwoord dat u daar heel hard aan werkt en wilt aan werken.

De instroom is voor het ogenblik groter dan de uitstroom. Het probleem heeft dus inderdaad te maken met toegenomen behoeften. Er moet meer worden aangeboden. Ook de toenemende groep van personen met niet-aangeboren hersenletsels vormt een probleem op dit vlak.

Mevrouw de minister, omdat u ook heel wat cijfers hebt genoemd, zou ik u willen vragen of ik ook over een kopie van uw antwoord mag beschikken.

De voorzitter : Het secretariaat zal zorgen voor de kopieën.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot minister Mieke Vogels, Vlaams Minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele beleidsimplicaties die verbonden kunnen

worden aan een recent onderzoek naar het rookgedrag in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot minister Vogels, Vlaams Minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de eventuele beleidsimplicaties die verbonden kunnen worden aan een recent onderzoek naar het rookgedrag in Vlaanderen.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het rookgedrag in onze maatschappij heeft momenteel een totaal ander draagvlak dan enkele decennia geleden. Vroeger dacht men te moeten roken om erbij te horen. Ik heb dit ook meegemaakt. Ik ben een fervent roker geweest tot 4 juli 1994. Ik ken het klappen van de zweep, zowel de pro's als de contra's.

We weten allemaal dat preventiecampagnes of campagnes in het algemeen niet altijd het beoogde resultaat geven, hoe goed de bedoelingen ook zijn. Toch werd ik gealarmeerd door de cijfers van het laatste onderzoek naar het rookgedrag in Vlaanderen, die door de verbruikersvereniging OIVO werden bekendgemaakt. Alhoewel men naar aanleiding van maatschappelijke perceptie dacht dat het rookgedrag afnam, blijkt nu dat er weer één derde van de Belgen rookt. Dit betekent een stijging met 8 percent ten opzichte van de gunstige periode 1982-1993, toen het percentage rokers afnam van 40 percent naar 25 percent.

Uit het onderzoek van het rookgedrag blijkt dat een meerderheid van 60 percent van de ondervraagden bereid was een relatief verhoogde prijs te aanvaarden indien die extra opbrengsten zouden worden aangewend voor een preventiecampagne. Het is toch een positieve benadering dat mensen zeggen nog in een periode van zwakheid te verkeren maar hopen eruit te geraken. Het is positief dat zij bezorgd zijn over de goede besteding van de middelen die ze letterlijk of figuurlijk ophoesten.

Er wordt gesproken over een meeropbrengst van 1,5 miljard frank. Vanuit de federale overheid werd op dat moment de bevoegdheid voor de accijnsheffing gesteld. Eventueel zouden wij de oprichting van een soort Tabaksfonds kunnen overwegen. In dit fonds zouden bepaalde middelen, voortkomend uit de fiscaliteit van de verkoop van tabakswaaren, worden gestort en herverdeeld naar de gemeenschappen die integraal bevoegd zijn voor het tekenen, financieren en uitvoeren van de preventiecampagnes.

Bogaert

Mijn vraag heeft een dubbele dimensie. Enerzijds vraag ik me af of de resultaten van het onderzoek inderdaad kloppen ten aanzien van algemene Belgische, Vlaamse en misschien ook Europese normen. Anderzijds vraag ik me af of het federale beleid en het gemeenschappenbeleid in gezamenlijke slagorde niets kunnen doen om de negatieve trend om te buigen.

Welke nieuwe evoluties ontwaart de minister op basis van de geciteerde studie? Zijn er verschillen bekend aan de minister betreffende de empirische gegevens van het rookgedrag? Hoe verhoudt de situatie in Vlaanderen zich ten opzichte van de Belgische? Hoe evalueert de minister de reeds bestaande overheidsinitiatieven ter preventie van het roken, mede in het licht van het recente cijfermateriaal? Als uit de cijfers blijkt dat de nu lopende preventie niet het verhoopte gevolg heeft, is men dan bereid deze te weerleggen?

Wat is de algemene houding van de minister ten opzichte van beleidsvoorstellen die bepaalde inkomsten rechtstreeks koppelen aan de uitgaven? Men heeft moeite om af te wijken van het oude principe van éénheid van kas. Volgens dit principe worden bepaalde kasmiddelen aangewend voor een bepaalde doelstelling die op voorhand werd vastgelegd. Heeft de minister kennis van het federale voornemen om de accijns op tabaksproducten te verhogen teneinde preventiecampagnes te financieren? Is er overleg hieromtrent en zijn er mogelijkheden?

Het roken op zich heeft een dubbele moraal, net als de kansspelen destijds. Er zijn heel wat zaken in onze maatschappij waar de gemeenschap, de staat of deelstaat enerzijds financieel belang bij heeft, maar anderzijds ook een enorme last aan directe of indirecte kosten moet dragen. Die standaard moeten we in evenwicht houden.

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Mevrouw de minister, wat vindt u van het initiatief van minister Vanderpoorten om het schoolreglement vrij te laten inzake roken? Minister Aelvoet heeft in verband met de beleidsnota drugs gezegd dat men geen joints kan roken op school vermits roken op school verboden is. Ik had graag uw mening hieromtrent gekend.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mevrouw de minister, ik wil graag ingaan op de vraag wat Vlaanderen kan doen. Wij zijn verantwoordelijk voor de preventie en dit is een opdracht van de LOGO's. Ik heb bij een contact met de LOGO's in het kader van de commissie Milieu en Gezondheid vastgesteld dat ze heel wat werk verzetten op dit vlak. Ze maken ontzettend veel folders, en trekken naar scholen en jongeren. Ik was eerlijk gezegd verbaasd dat daar zo'n grote inspanning wordt geleverd, terwijl men in publieke gelegenheden ontzettend veel jongeren ziet roken. Preventie van het rokersgedrag is één van de vijf gezondheidsdoelstellingen van de LOGO's. Dit wordt op het einde van het jaar hernieuwd. Zal men evalueren in welke mate de inspanningen en de resultaten behaald zijn?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in de commissie voor Onderwijs is naar aanleiding van deze problematiek een voorstel van resolutie goedgekeurd, die in de plenaire vergadering nog moet behandeld worden. In dit voorstel van resolutie vraagt men aan de minister een oproep te doen om de scholen rookvrij te maken. Dit is een aanbeveling. Ik doe hiermee in deze commissie een oproep om deze aanbeveling mee goed te keuren in de plenaire vergadering.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Ik beschik inderdaad over gegevens inzake rookgedrag. Ik heb resultaten die enerzijds gebaseerd zijn op de gezondheidsenquête van 1997 bij de Belgische bevolking en anderzijds op het onderzoek naar rookgedrag in Vlaanderen 2000, uitgevoerd door Dimarso in opdracht van OIVO. De gezondheidsenquête van 1997 geeft aan dat 30 percent van de Belgische bevolking rookt. Het onderzoek van OIVO, dat 4 jaar later werd uitgevoerd, geeft ook een percentage van 30 percent.

Het is moeilijk te zeggen of de campagnes iets hebben uitgethaald. Indien we geen campagnes hadden gevoerd, was er misschien een stijging van het aantal rokers geweest. Dat kan men niet achterhalen. Omgekeerd stelt men ook vast dat het zeer moeilijk zal zijn om de in 1998 geformuleerde gezondheidsdoelstelling te halen. Die doelstelling streeft ernaar het aantal rokers te laten dalen met 25 percent.

Vogels

De situatie in Vlaanderen ziet eruit als volgt : mannen roken in het Vlaams Gewest 36 percent meer dan vrouwen en in het Brusselse Gewest 38 percent meer dan vrouwen. De vrouwen maken voor Vlaanderen 22 percent en voor Brussel 29 percent van de rokers uit. Het percentage rokers ligt hoger in het Brusselse met 33 percent en in het Waalse Gewest met 32 percent dan in het Vlaamse Gewest met 29 percent.

Het onderzoek naar rookgedrag van het OIVO in Vlaanderen geeft geen volledige opsplitsing in gewesten. Slechts het totale percentage rokers in Vlaanderen en Wallonië is ons bekend. Een vergelijking van de Vlaamse en de Waalse situatie toont een verschil van 5 percent. Voor Vlaanderen bedraagt dit 28 percent ; voor Wallonië 33 percent. Dit betreft het onderzoek van 2000. Een vergelijking van resultaten uit beide onderzoeksrapporten laat geen verhoging van het percentage rokers vermoeden, maar er kan evenmin over een evolutie in positieve zin gesproken worden.

Op dit ogenblik is de uitvoering van de Vlaamse gezondheidsdoelstelling met betrekking tot het terugdringen van het aantal rokers toevertrouwd aan de organisaties uit de provinciesector. De opdracht om te werken rond de gezondheidsdoelstelling roken wordt door de Vlaamse Gemeenschap uitbesteedt aan het VIG. In het kader van de gezondheidsdoelstelling heeft die initiatieven opgezet zoals het boek 'stoppen met roken', het stappenplan voor een preventiebeleid op school en een mediacampagne in samenwerking met het tijdschrift 'Klasse'. Aansluitend zijn er ook de wedstrijd 'rookvrije klassen' en het draaiboek voor een tabakspreventiebeleid in gezondheidsinstellingen. Dit zijn voorbeelden van een concrete preventieactiviteit rond roken.

Daarnaast zijn er de Lokale Gezondheidsoverlegstructuren die ook binnen de vijf gezondheidsdoelstellingen, waartoe het terugdringen van roken behoort, preventieactiviteiten opzetten met betrekking tot roken, zowel in bedrijven, openbare gebouwen als schoolgebouwen. Het voorbije jaar is dit vooral gebeurd met het oog op het niet-roken in de nabijheid van zwangere vrouwen. Ten aanzien van deze doelgroep werd een specifieke campagne gevoerd.

Mijnheer Bogaert, u peilde eveneens naar mijn positie ten opzichte van de begroting en de mogelijkheid om een bepaald gedeelte van de fiscale opbrengsten van tabak toe te wijzen aan een Tabaks-

fonds. De tabaksindustrie is zich maar al te goed bewust van de nadelige effecten van roken op de gezondheid. Volgens mij is het niet meer dan verantwoord om aan de bevolking een signaal te geven en middelen uit de accijnzen van rokers te gebruiken voor preventie of om bijkomend roken te voorkomen.

Ik ben op de hoogte van het federale voornemen om de accijnzen op tabaksproducten te verhogen en dit geld in zo'n fonds te storten. Dat zou dan worden overgeheveld naar de Gemeenschappen die terzake bevoegd zijn. Er is nog geen definitieve beslissing genomen over de oprichting van een Tabaksfonds. Ik sta samen met mijn federale collega Aelvoet achter de oprichting van een dergelijk fonds. Zodra de federale regering een definitieve beslissing neemt, zal er uiteraard overleg starten over de overheveling en de daaraan verbonden voorwaarden.

Ik kan mijn collega Vanderpoorten volgen wat betreft het absoluut rookverbod in scholen. Als men de scholen meer autonomie geeft, moet men van bovenuit niet allerlei initiatieven organiseren in verband met roken of spijbelen. Het is de verantwoordelijkheid van de schooldirecties om in hun reglement al dan niet een absoluut rookverbod in te schrijven. Bij de enquête over druggebruik, die zeer ruim werd opgevat en onder meer alcohol, roken en medicatie omvatte, viel het op hoe tolerant jongeren staan ten opzichte van roken. Ze vinden het normaal dat er in de school een plaats is waar kan worden gerookt. Ze ergeren zich vooral mateloos aan het feit dat zijzelf niet mogen roken en de leerkrachten wel.

Men wil de jongeren het roken ontraden door hen op een volwassen manier te leren omgaan met genotsmiddelen. In die zin ligt er een grote verantwoordelijkheid bij volwassenen. Alhoewel er een absoluut rookverbod van kracht is in de stations, wordt dit door een aanzienlijk deel van de volwassenen overtreden. Ik heb de indruk dat we wat dat betreft altijd weer naar de jongeren kijken. Er heerst een absoluut rookverbod op school, maar de leerkrachtenhoeven zich hier in de leraarskamer niet aan te houden. Dit is een niet zo gemakkelijke discussie. Het rookgedrag in deze samenleving heeft ten dele te maken met stress en een doldaaiende maatschappij. Wij blijven niettemin campagne voeren, alhoewel we heel goed weten dat dit geen makkelijke opgave is. Vooral in het kader van gezondheid staat de preventie toch vaak ver van hun bed. Tegen een jongere zeggen dat hij door vandaag te roken misschien kanker zal krijgen op z'n zestigste laat weinig indruk na.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Het is belangrijk dat er wel degelijk overleg is met het federale niveau en dat er daar iets beweegt. Het valt op dat het vooral ouderen zijn die stoppen, maar het aantal rokers wordt snel aangevuld met jongeren, die om verschillende redenen beginnen te roken. Ze roken om erbij te horen, om te revolteren, maar ook met het excuus dat ze zogezegde lichte sigaretten roken. Deze lichte sigaretten liggen goed in de markt omdat ze weinig teer bevatten. Dit is geen ongevaarlijk label.

Ik ben akkoord met de minister dat verbieden op lange termijn niets uithaalt. Men kan een bepaalde incentive geven waar men positief tegenover staat, zodat dit leidt tot een gedragswijziging. Maar het verbieden op zichzelf haalt niets uit, of dit nu in een school is of elders. Een verbod is slechts nuttig in openbare gebouwen waar een algemene regel geldt.

Ik vraag aan de minister of zij het parlement op de hoogte wil houden van de verdere onderhandelingen met het federale niveau en de mogelijkheden die daaruit voortvloeien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de inbreng voor de Vlaamse regering in het protocolakkoord met de federale overheid over drugbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de inbreng voor de Vlaamse regering in het protocolakkoord met de federale overheid over drugbeleid.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de voorzitter, ik heb de vraag aan de minister-president gesteld. Ik dring erop aan dat de minister-president antwoordt op de vragen die ik straks zal stellen.

Minister Mieke Vogels : Ik heb het antwoord van de minister-president en ik zal dit brengen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : We leven al te dikwijls in een bijna virtuele realiteit of fictie. Ik zal de virtuele aanwezigheid van de minister-president, mevrouw Vogels, aanvaarden. Als het antwoord is voorbereid door de minister-president, zullen we dit wel beoordelen. Ik meende hem te vertellen dat ik hem de lezing wilde besparen van de vele tussenkomsten en vragen die wij aan minister Vogels inzake het te voeren drugsbeleid reeds hebben gesteld. We zijn verwonderd en kunnen niet geloven dat in de belangrijke beleidsnota van deze regering slechts één alinea gewijd is aan preventie en hulpverlening inzake verdovende middelen. Ik neem aan dat de minister-president de stukken van het parlement ook leest.

Ik wil het nog even hebben over het actualiteitsdebat. We hebben daar de keuze gemaakt om enkel over preventie te praten. In elk geval hebt u toen ook heel wat kritiek geuit, mevrouw de voorzitter. Het thema preventie was aanwezig in het standpunt van de Vlaamse regering, althans toch in de tekst die wij ter beschikking hadden. De synthese suggereerde veeleer andere zaken. Ik verwijs naar de plenaire bespreking, waar de VLD evenals de kritische motie van de meerderheid, vroeg om het standpunt van de Vlaamse regering in dit hele beleid aan te scherpen.

Ik blijf herhalen dat het resultaat van de drugsnota wat betreft preventie en hulpverlening nog vrij aanvaardbaar is, alhoewel de minister-president zegt dat de federale drugsnota verwarring zaait. Eigenlijk komen de preventie en de hulpverlening er nog vrij goed uit, ondanks het standpunt van de Vlaamse regering.

Mevrouw de minister, in de plenaire zitting hebt u verklaard dat u ons de samenvatting van drie bladzijden had bezorgd. Die vergissing is achteraf in de commissie rechtgezet.

Hoewel ik heel wat literatuur heb ontvangen, ken ik nog steeds het standpunt van de Vlaamse regering niet. Als ik de volledige tekst niet krijg, beschik ik enkel over de samenvatting van het standpunt van de Vlaamse regering.

Nadat ik in de pers het standpunt van de minister-president had gelezen, heb ik besloten om mijn aangetekende brief over de openbaarheid van bestuur nog even te laten liggen. De minister heeft ons de integrale tekst beloofd. Ik blijf hier dan ook op aandringen. De Vlaamse regering moet onder-

Merckx-Van Goey

handelen over een federale drugsnota. Het Vlaams Parlement heeft het recht het standpunt van de Vlaamse regering hierover te kennen.

Ik zou nog even concreet willen ingaan op de inhoud van de onderhandelingen. Daags na het actualiteitsdebat is het voorstel van decreet van mevrouw Van Kessel besproken. Dit was een prachtige aanleiding om de drugsnel te bespreken. Uit het verslag blijkt evenwel dat de dialoog tussen de minister en de parlementsleden bedroevend was. Blijkbaar wil de Vlaamse regering geen inhoudelijke dialoog met het Vlaams Parlement voeren over standpunten aangaande de eigen bevoegdheden.

De Vlaamse regering wil minister Vogels blijkbaar carte blanche geven. Het Vlaams Parlement is zelfs niet op de hoogte van het standpunt van de Vlaamse regering over de drugsnel. In de samenvatting komt dit punt alleszins niet aan bod. Mijn vraag is dan ook welk mandaat minister Vogels van de Vlaamse regering heeft gekregen om de onderhandelingen voort te zetten. Voor de leden van de meerderheid is het misschien eenvoudig de minister een blanco cheque te geven. Met betrekking tot een structureel overleg over een samenwerkingsakkoord lijkt me dit evenwel onwaarschijnlijk. De Vlaamse regering moet minister Vogels een mandaat hebben gegeven, en ik wil de tekst van dat mandaat krijgen.

Ik moet trouwens vaststellen dat het gevaarlijk is om minister Vogels een blanco cheque te geven. In het voorstel van protocolakkoord tussen de federale regering en de andere regeringen van dit land over een geïntegreerd drugsbeleid wordt niet langer over de preventie van drugsgebruik gesproken. Op vraag van de Vlaamse vertegenwoordiger is deze term blijkbaar vervangen door de preventie van drugsmisbruik.

De ontrading van drugsgebruik staat niet langer in de tekst. Dit is in tegenspraak met de conclusies van het actualiteitsdebat. Bovendien gaan wij niet akkoord met deze wijziging. Het is uiteraard mogelijk dat de preventie van drugsgebruik in het eindresultaat weer aan bod zal komen. Ik ben dan ook geïnteresseerd in de rol die de Vlaamse regering in het besluitvormingsproces over de uiteindelijke finale tekst zal spelen.

Het Vlaams Parlement heeft beslist dat preventie een essentieel onderdeel van het geïntegreerd drugsbeleid moet vormen. Ik hoef dan ook niet te nemen dat minister Vogels dit op eigen initiatief

laat vallen. Ik vraag me af of de minister-president hier weet van heeft. Over welk mandaat beschikt minister Vogels om hierover met het federale niveau te onderhandelen ?

Iedereen kent het verschil tussen de preventie van drugsgebruik en de preventie van drugsmisbruik. Dit is geen woordspelletje, het gaat hier om een groot inhoudelijk verschil. Indien men de preventie laat vallen, gaat men in tegen de motie van het Vlaams Parlement. Dit betekent dat het Vlaams Parlement zijn controlerende functie niet kan uitoefenen.

De minister-president heeft verklaard dat het federale drugsbeleid enkel verwarring zaait. Ik heb evenwel de indruk dat zijn individueel standpunt in de pers net zo goed verwarring zaait. Wat is nu eigenlijk het standpunt van de Vlaamse regering ?

We weten allemaal wat de minister-president denkt. Is de minister-president van plan om minister Vogels wat dit onderwerp betreft onder toezicht te plaatsen ? Ik meen niet dat dit nodig is. Indien de Vlaamse regering collegiaal beslist, is een recuperatie in de pers overbodig. De minister-president hoeft zich niet te distantiëren van het ingenomen standpunt om minister Vogels terecht te wijzen.

Men moet het Vlaams Parlement zijn werk laten doen. Ik veronderstel dat de leden van deze commissie kritisch en opbouwend werk kunnen leveren. Ik zou de minister-president dan ook willen vragen dat we onze rol zouden kunnen spelen.

Ik wil nog steeds het beloofde integrale verslag ontvangen. Welk mandaat heeft minister Vogels met betrekking tot de nieuwe onderhandelingsronde gekregen ? Weet de minister-president dat het in de ontwerp tekst over de preventie van drugsmisbruik gaat ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Alvorens mijn individuele mening te geven, zal ik het antwoord van de minister-president voorlezen.

Het geachte lid meent een discrepantie vast te stellen tussen de tekst 'Vooruitzien' en de tekst van het ontwerp van protocolakkoord inzake het geïntegreerd drugsbeleid.

In eerste instantie moet ik erop wijzen dat het bedoelde protocolakkoord nog in een ontwerp fase verkeert en dat de interministeriële conferentie

Vogels

Volksgezondheid, die het protocol zal goedkeuren, niet voor april 2001 vergadert.

Vervolgens wil ik uitdrukkelijk stellen dat in de oorspronkelijke ontwerp tekst van het protocolakkoord wel degelijk sprake is van een beleid inzake de preventie van misbruik van bewustzijnsbeïnvloedende middelen. De bewering van het geachte lid dat de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering op de interkabinettenwerkgroep een ander standpunt met verve zou verdedigen, is derhalve onjuist. Er is al evenmin sprake van een discrepantie tussen de bedoelde passage in 'Vooruitzien' en de tekst van het ontwerp protocol.

Ik zou het antwoord van de minister-president nog met enkele persoonlijke opmerkingen willen aanvullen. Indien een minister van de Vlaamse regering over een protocol onderhandelt met het federale niveau, dan dient die minister zich aan de grenzen van het regeerakkoord te houden.

Drugs zijn een zeer gevoelig thema. Mijns inziens heb ik het Vlaams Parlement al duidelijk gemaakt binnen welke contouren de Vlaamse regering haar drugsbeleid wil situeren. Mijn vertegenwoordigers en ik houden ons tijdens de onderhandelingen over het protocolakkoord in de interministeriële conferentie Volksgezondheid aan die contouren.

Als de conferentie in april 2001 een eerste tekst goedkeurt, zal ik die tekst ter ondertekening aan de Vlaamse regering voorleggen. Het is niet de gewoonte om bevoegde ministers onder curatele te plaatsen. Een Vlaams minister moet een tekst niet door de andere leden van de regering laten goedkeuren alvorens hij of zij hierover met de federale regering mag onderhandelen. Dit geldt ook voor de onderhandelingen over het drugsbeleid. Ik denk trouwens niet dat mijn visie verschilt van de visie van de andere leden van de Vlaamse regering.

Ik wil hier nogmaals verwijzen naar de verklaringen die ik tijdens het actualiteitsdebat heb afgelegd. Op basis van het verslag van dat debat kan men de mening van de Vlaamse regering beoordelen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik betreur dat de minister-president mijn vragen niet zelf is komen beantwoorden. Blijkbaar zal ik mijn aange tekende brief alsnog moeten versturen. Parlementsleden die de minister-president willen aan-

spreken, moeten dit blijkbaar in de wandelgangen doen.

Het protocolakkoord bevindt zich nog in een ontwerp fase. In de eerste tekst was er sprake van de preventie van het gebruik van bewustzijnsbeïnvloedende middelen. Wat dit betreft, blijf ik bij mijn standpunt. De tekst die momenteel wordt rondgestuurd, heeft het duidelijk over de preventie van het misbruik van bewustzijnsbeïnvloedende middelen.

Mevrouw de minister, hoe is het mogelijk is dat de term 'misbruik' hier is blijven instaan ? Dit staat immers haaks op de toegevingen die u, vooral op aangeven van de voorzitter, tijdens het actualiteitsdebat bij mondjesmaat hebt moeten doen. Wat is momenteel uw standpunt ? Zult u in een volgende tekst weer gewagen van de preventie van het gebruik van bewustzijnsbeïnvloedende middelen ?

Er is hier al herhaaldelijk verwezen naar het actualiteitsdebat. Ik wil er even aan herinneren dat dit debat werd afgesloten met de goedkeuring van een van de twee ingediende moties. Het Vlaams Parlement heeft uitdrukkelijk de vraag gesteld om het standpunt enigszins aan te scherpen. Ik heb hier nog niets van gemerkt.

Ik wil nog steeds duidelijker contouren zien. Het lijkt me evident dat de minister die over het protocolakkoord met het federale niveau onderhandelt niet door de totaliteit van de Vlaamse regering wordt gesteund. Ik vraag me nog steeds af wat het mandaat precies inhoudt. Ik zou die tekst wel eens willen zien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het overleg met de federale regering betreffende het veiligheids- en detentieplan en de vervanging van gevangenisstraffen door alternatieve straffen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het overleg met de federale regering betreffende het veiligheids- en detentieplan en de vervanging van gevangenisstraffen door alternatieve straffen.

Voorzitter

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Aangezien het hier ook weer om een vervolgverhaal gaat, zal ik, wat deze vraag betreft, vrij kort zijn. Het gaat hier om het boeiende raakvlak tussen justitie en welzijn.

Men probeert op een geïntegreerde wijze tot overleg te komen en standpunten te bepalen. Dit is een goede zaak. Ik neem echter aanstoot aan de moeilijkheden die het Vlaams Parlement ondervindt om het standpunt van de Vlaamse regering te weten te komen. Hoewel het hier om een volle Vlaamse bevoegdheid gaat, is het voor het Vlaams Parlement zeer moeilijk om het wordingsproces van een samenwerkingsakkoord op te volgen.

Deze problematiek komt al in het federale regeerakkoord aan bod. In het begin van het jaar 2000 heeft de federale minister van Justitie een en ander naar aanleiding van zijn federaal veiligheids- en detentieplan specifiek aangekaart. Het Vlaams Parlement heeft zijn rol toen ten volle kunnen spelen. We hebben toen vernomen dat de bepalingen van het plan die de Vlaamse bevoegdheden betroffen van de Vlaamse regering geen positief advies kregen.

Ondertussen bevinden we ons bijna in april 2001. Het is meer dan een jaar geleden dat de federale minister zijn plan heeft voorgesteld. Het is meer dan een half jaar geleden dat de Vlaamse regering heeft beslist om een ongunstig advies te verlenen.

Ondertussen hebben veel gesprekken plaatsgevonden. Naar aanleiding van een interpellatie heeft de minister op 8 november 2000 de stand van zaken even overlopen. De minister heeft toen ook verklaard dat ons geduld niet lang meer op de proef zou worden gesteld. Blijkbaar was het protocolakkoord klaar en lag de tekst ter nalezing bij minister Verwilghen. Hoewel het hier over iets essentieels gaat, hebben we sindsdien niets meer vernomen. Ondertussen zijn we wel al 29 maart 2001.

Er is ondertussen veel gepraat over straffen zonder tralies. Er zijn in ons land 8000 gedetineerden. Dat zijn er 2000 teveel. De federale minister heeft verklaard dat hij zich aan de bestaande quota wil houden en dat hij niet meer dan 6000 gedetineerden wil bewaken.

Al deze punten hebben gevolgen voor de Vlaamse bevoegdheden. Wij zijn niet alleen gedeeltelijk ver-

antwoordelijk voor de begeleiding in de gevangenissen, wij zijn ook verantwoordelijk voor de maatschappelijke reïntegratie van de betrokkenen.

Ik wil de onderbouw van de gemaakte redeneringen niet herhalen. Ik wil enkel een aantal punctuele vragen stellen.

Waar is het protocolakkoord ? Op 23 maart 2001 heeft de Vlaamse regering eindelijk beslist om haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van protocolakkoord en om de minister bevoegd voor de bijstand aan personen te gelasten om het te ondertekenen. Wat de uitvoering van het voornoemde protocolakkoord betreft, wil men verder overleg plegen met de federale minister.

Bij het indienen van deze vraag om uitleg was die beslissing nog niet genomen. Ik vraag me evenwel af hoe het hiermee zit. Zal de minister ons die tekst bezorgen ? Tijdens de vorige legislatuur had de Vlaamse regering er zich toe gebonden om ontwerpen van protocolakkoorden en van samenwerkingsakkoorden ter lezing aan de leden van het Vlaams Parlement te bezorgen. Dit hield in dat het Vlaams Parlement voor de definitieve goedkeuring de kans kreeg om over punten en komma's te discussiëren. Waar is het protocolakkoord nu ? Ik zou die tekst graag eens lezen.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw de minister, ik wil me niet inhoudelijk aansluiten bij de vraag van mevrouw Merckx. Ik wil enkel opmerken dat zij ook tijdens de vorige legislatuur voortdurend vragen heeft gesteld over de geplande samenwerkingsakkoorden. Haar houding is zeer rechtlijnig.

Voor de volledigheid zou ik hier nog een andere opmerking willen maken. Tijdens de vorige legislatuur hebben de leden van deze commissie een aantal protocolakkoorden ontvangen. De afspraak met de vorige minister was evenwel duidelijk. Het was mogelijk om een protocolakkoord met de minister te bespreken, maar het was niet mogelijk om er een letter aan te veranderen.

De voorzitter : Mevrouw Janssens heeft het woord.

Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen : Mevrouw Merckx, het siert u dat u dit thema zo consequent blijft volgen. Het is goed dat iemand geregeld de zaak pittig op de voorgrond brengt. In de sector

Janssens-Vanoppen

kan men immers onvoldoende wijzigingen aanbrengen of zaken herschikken.

Mevrouw de minister, het zou een goede zaak zijn als we meer dan nu het geval is op een directere manier op de hoogte worden gebracht als bepaalde akkoorden worden afgesloten, ook al is het maar met een protocol. We moeten de zaak kunnen volgen. We hebben wel toegang tot de gegevens op internet. Ze leveren echter niet altijd de informatie op die we beogen. Een directere communicatie is dan ook aangewezen.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, geachte leden, de minister van Justitie en ik hebben lang gediscussieerd over het protocolakkoord. We hebben het federale veiligheids- en detentieplan destijds met zeer veel argwaan bekeken. De Vlaamse regering heeft toen gezegd dat we het voorlopig niet zouden goedkeuren.

De regering heeft me nu gemandateerd om met de minister van Justitie te onderhandelen om de bevoegdheden van de federale en de Vlaamse regering duidelijk af te bakenen. De besprekingen hebben lang geduurd maar zijn in een zeer goede sfeer verlopen. Het was niet zo evident dat we een akkoord over dit protocol zouden afsluiten. In de pers heeft men kunnen lezen dat sommige zeer geprikkelde waarnemers stelden dat er eindelijk duidelijkheid wordt geschapen over slachtofferhulp, over de positie in de gevangenissen voor enerzijds de federale en anderzijds de Vlaamse regering. Ik heb het protocol bij. U krijgt allen een kopie toege-stuurd.

Het mag duidelijk zijn dat dit protocolakkoord op termijn consequenties zal hebben, zowel op het beleid als op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De andere leden van de Vlaamse regering zijn zich daar terdege van bewust. Dit akkoord werd besproken bij de administratie van Financiën en van Begroting. Men beseft dat het protocol budgettaire implicaties zal hebben. Vermits dit protocolakkoord enkel de krachtlijnen van de verdere samenwerking tussen de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en de federale minister van Justitie bepaalt, maar nog niet de concrete afspraken, zijn de budgettaire consequenties nog niet duidelijk.

Van zodra er wel samenwerkingsafspraken of -akkoorden zijn uitgewerkt, zullen die met berekening

van de budgettaire implicaties aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Het federale veiligheids- en detentieplan is niet op zich door de Vlaamse regering goedgekeurd. Hopelijk betekent dit protocolakkoord wel een stap in de constructieve samenwerking met Justitie, maar dan vanuit een Vlaamse, welzijnsgerichte aanpak.

De aankondiging van de minister van Justitie dat hij meer wil straffen zonder tralies – dus zoveel mogelijk gevangenisstraffen wil vervangen door alternatieve straffen – heeft geen weerslag op de bevoegdheden en de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De door de minister van Justitie bedoelde alternatieve straffen zijn de werkstraf als autonome straf en het elektronisch toezicht. Als ten gevolge de bepalingen van het protocolakkoord een concretere samenwerking is uitgewerkt inzake de alternatieve afhandeling van criminaliteit, dan pas zal de weerslag hiervan op onze begroting bekend zijn. Het moet echter duidelijk zijn dat het hier niet zal gaan om alternatieve straffen, maar om alternatieven voor straffen. Dit blijkt ook uit het protocolakkoord.

Bij de federale drugsnota werd door de federale regering geen geld uitgetrokken om de bijkomende taken voor de gemeenschappen te financieren. Dit kan trouwens niet. Als de Vlaamse regering in het kader van een algemeen drugsbeleid – vanuit haar eigen bevoegdheden – zelf initiatieven neemt, worden die met eigen middelen gefinancierd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg

Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de infrastructuur en de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg en van mevrouw Van Den Heuvel tot minister Vogels, over de infra-

Voorzitter

structuur en de werkingskosten in de bijzondere jeugdzorg.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, we kennen allemaal dit dossier. Ik heb er vorig jaar al een vraag over gesteld en ook tijdens de begrotingsbesprekingen heb ik ernaar verwezen.

Toen ik hierover voor de eerste keer een vraag stelde, beschikte ik enkel over gegevens van een aantal voorzieningen in Limburg. Men had zeer systematisch alle uitgaven opgeschreven en de gegevens vergeleken met de dagprijs die men kreeg. Het dossier werd dan wetenschappelijk onderzocht en veralgemeend over heel Vlaanderen.

In de bijzondere jeugdzorg krijgt men voor een geplaatst kind een bepaald bedrag per dag. De voorzieningen zeggen dat dit niet genoeg is. De situatie is intussen immers erg geëvolueerd. Enerzijds verwachten we dat de geplaatste jongeren dezelfde kansen krijgen als kinderen die opgroeien in gezinnen. Dit houdt in dat ze ook recht hebben op vrijetijdsbesteding. Dergelijke zaken betekenen een meeruitgave die men tot nu toe te weinig heeft berekend. Anderzijds is er het probleem van de infrastructuur en alle regelgeving die men de laatste tijd heeft opgelegd en die een weerslag hebben op die infrastructuur.

Vorige keer heb ik verwezen naar de brandweer-verslagen die in alle gemeenten verschillend zijn. De brandweercommandant neemt echter de strengste regelgeving over – misschien terecht – omdat hij anders persoonlijk verantwoordelijk kan worden gesteld ingeval van vastgestelde fouten. De kosten staan niet meer in verhouding tot de bedragen die men krijgt. Er worden ook bijkomende eisen inzake hygiënevoorschriften voor keukens gesteld. Ook dit heeft financiële gevolgen. Zo zijn er nog ontelbaar andere zaken.

Heel wat voorzieningen bevinden zich in oude gebouwen die vroeger van kloosterorden waren. Men moet dan een aantal verbouwingswerken uitvoeren omdat de instelling niet meer aan de huidige vereisten voldoet. Een aantal andere voorzieningen willen hun eigendom verkopen en daarna een nieuwbouw optrekken. Ook dat brengt heel wat kosten mee.

Bij nieuwbouw wordt men ofwel geconfronteerd met zeer dure investeringen om in het centrum van een stad te blijven – men vermijdt dan wel een aantal mobiliteitskosten -, ofwel verhuist men naar de rand van een stad of naar een landelijke gemeente rond een stad. De mobiliteitskosten voor de jongeren stijgen dan echter enorm. Bij vorige vragen en tijdens de begrotingsbesprekingen heb ik nog een aantal andere voorbeelden gegeven.

De verwachtingen ten opzichte van het personeel creëren ook bijkomende kosten. Het personeel vraagt vorming en vormingskansen. Het wordt ingeschakeld voor ambulante zorg. Dit houdt in dat men meer kilometervergoedingen moet betalen. Het personeel moet over voldoende infrastructuur beschikken om zich bijvoorbeeld om te kleden, te eten, enzovoort. Ook dit kost geld. Naarmate er meer personeel komt, is er een pecuniaire weerslag.

De Ehsal-studie over de infrastructuurtoelage voor de voorzieningen binnen de bijzondere jeugdbijstand was duidelijk en stelde dat er financiële problemen waren. Mevrouw de minister, u hebt gezegd dat u deze sector zou opnemen in het VIPA. De sector zelf had het signaal gegeven dat het VIPA een oplossing kan bieden. Voor heel wat voorzieningen is dit echter niet het geval. En zelfs indien men kan beschikken over VIPA-geld, dan nog zijn er eigen middelen nodig en moet de kostprijs worden verhoogd.

Bij de discussie in het kader van de zorgverzekering heeft men gezegd dat privé-initiatieven – al dan niet VZW's – winsten maken en dat dit niet altijd terecht was. Ik verwijs nu naar dit dossier. Als privé-initiatieven geen winst hadden gemaakt in betere tijden, dan hadden ze nooit kunnen bouwen. De bijdrage is immers steeds minimaal 40 procent.

Mevrouw de minister, u kent dit dossier. Zowel voor de jongeren als voor het personeel en om de aantrekkelijkheid van de sector te verhogen, doe ik een oproep om dringend een oplossing te vinden. De VIPA-subsidiëring op zich zal geen remedie bieden. Er is meer nodig.

De voorzitter : Mevrouw Van den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw de voorzitter, er leven al langer vragen over de infrastructuur- en de werkingskosten voor de bijzondere jeugdzorg. Een studie van de Ehsal over de infrastructuurtoelage voor voorzieningen in de bijzondere jeugdbijstand geeft nu aanleiding tot een

Van Den Heuvel

aantal vragen om uitleg. De voorzieningen hebben het recht te weten wat uw visie is en hoe men met deze problematiek kan omgaan.

In het Vlaams Welzijnsverbond kwam met tot de conclusie dat de privé-voorzieningen voor de residentiële huisvesting van jongeren ongeveer 250 frank per dag en per jongere te weinig zouden ontvangen. Bij een nieuwbouw kan dit bedrag oplopen tot 330 frank per dag. Voor de dagcentra is er een tekort van 171 frank per dag per jongere en voor de ambulante sector – thuisbegeleiding en begeleiding zelfstandig wonen – 67 frank. In dit geval zou de overheid een tegemoetkoming doen van 70 procent in de reële infrastructuurkosten.

Het besluit om de VIPA-subsidiëring uit te breiden tot de bijzondere jeugdbijstand zou ontoereikend en niet efficiënt zijn. Men pleit zelfs om te werken met een forfait. Men stelt dat de werkingstoelagen jarenlang onaangepast zijn gebleven. Er zou een tekort van ongeveer 30 frank per minderjarige bestaan in de meeste werkvormen. Ook daar vraagt men te werken met een forfait.

Mevrouw de minister, deelt u deze analyse? Vindt u het aangewezen om te werken met een verhoging van het forfait? Indien niet, welke oplossing ziet u voor deze problematiek?

De voorzitter : Mevrouw Janssens heeft het woord.

Mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen : Mevrouw de voorzitter, we hebben inderdaad zeer veel brieven gekregen in verband met deze studie. Ik kan me niet helemaal van de indruk ontdoen dat de bijzondere jeugdzorg het kind van de rekening zal worden. In deze sector moet nog zeer veel gebeuren. De media besteedt er niet veel aandacht aan, en ook de belangengroepen werpen zich niet echt op als pleitbezorgers.

In de studie komt tot uiting dat de dagprijs toch niet helemaal klopt. Deze onduidelijkheid stelt men ook vast in verscheidene andere sectoren. In de sector van de gehandicapten duikt dit probleem geregeld op. Men vraagt zich af waaruit die dagprijs bestaat en of die toereikend is. Ook hier is dat het geval, vooral voor wat de infrastructuur betreft. Het is een goede zaak dat een studie dit probleem klaar en duidelijk naar voren schuift en dat men aan de hand van de berekeningen en de gegevens ernstig kan debatteren over de grond van de zaak. Zolang men niet over de concrete cijfers beschikt, blijft men gissen.

De voorzitter : Mevrouw de minister, ik dacht dat we ernaar hadden gestreefd om het VIPA open te stellen voor de bijzondere jeugdzorg. Ik had de indruk dat dit gebeurde met de unanieme goedkeuring van het parlement. Een aantal collega's heeft het daar herhaaldelijk over gehad. Nu lijkt het alsof men vanuit een bepaalde hoek zegt dat het VIPA niet meer de oplossing kan bieden. Dit vergemakkelijkt de zaken natuurlijk niet. Het parlement had de zaak toch uitgeklaard door te zeggen dat men zou trachten het VIPA toegankelijk te maken zodat men er, net zoals de andere sectoren, terecht kon voor de infrastructuur. Het is ook niet duidelijk waarom men dat tot op heden niet kon. Ik denk dat men daaraan werkt.

Als het VIPA wordt opengesteld, wordt dan het deel van de werkingskosten dat naar infrastructuur gaat in mindering gebracht? Ik weet niet of men exact en volledig kan bepalen wat nu echt de werkingskosten zijn en wat er naar de infrastructuur gaat.

Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, ik had dezelfde indruk als u. Bij de opmaak van de begroting 2000-2001 vroegen de leden van de commissie voortdurend hoever het stond met de bijzondere jeugdzorg en de Ehsal-studie. Naar aanleiding van de opmaak van de begroting van 2000-2001 heb ik aangekondigd dat die studie positief was inzake de openstelling van het VIPA voor de bijzondere jeugdzorg en dat we vanaf dit jaar middelen ter beschikking zouden stellen om te investeren in infrastructuurwerken in de bijzondere jeugdzorg. Ik merk nu dat de voorzieningen blijkbaar plots een andere mening zijn toegedaan en dat men niet wil worden opgenomen in het VIPA. Ze willen nu blijkbaar dat het forfait voor infrastructuur en werkingskosten wordt verhoogd.

Deze benadering zou volgens de sector een aantal voordelen hebben. Het zou minder duur zijn en minder tijd vergen. De zaak zou zonder aanbesteding kunnen verlopen, ze zou aan elke instelling ten goede komen en beter geschikt zijn voor kleine voorzieningen. Een verhoging van het forfait houdt echter een substantiële budgettaire meerkost in. In de huidige situatie voorziet het besluit van de Vlaamse regering inzake de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor de voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand in maandelijkse subsidies voor de werking en de infrastructuur en dit in functie van de capaciteit en werkvorm waarvoor de voorziening is erkend. Om op basis van de huidige subsidiëring een vernieuwing of uitbreiding

Vogels

van infrastructuur te realiseren, zou een substantiële verhoging van de basisbedragen noodzakelijk zijn. Gelet op het algemene karakter van deze werkwijze – iedere erkende voorziening geniet dan van de verhoging, maar niet iedere voorziening heeft nood aan nieuwe infrastructuur – betekent de financiële weerslag een veelvoud van een financiering in functie van een reële aangetoonde behoefte.

Het is dus niet zo dat dit minder duur is, integendeel: het zal heel wat duurder zijn. Ik denk dus dat er best wordt gewerkt met een gerichte subsidiëring waarbij de initiatiefnemer de reële nood aan vernieuwing of uitbreiding aantoont, zoals dat binnen het VIPA gebeurt. De beoordeling van deze aanvraag en de prioriteit ervan kunnen dan worden getoetst aan objectieve criteria, en dit in functie van de beschikbare VIPA-middelen. Het huidige forfaitair bedrag is er voor onderhoudswerken waarover geen verantwoording wordt gegeven. Een uitbreiding van het forfaitair bedrag naar nieuwbouw en nieuwbouw zal controle vergen op de aanwending en zal tot gevolg hebben dat er via openbare aanbestedingen moet worden gewerkt. De wet op de overheidsopdrachten is heel duidelijk terzake: ze is van toepassing op alle infrastructuur die met gemeenschapsgelden wordt gesubsidieerd en opgericht. Of dit nu via het VIPA verloopt of via werkingsmiddelen, het gaat over gemeenschapsmiddelen, die onderhevig zijn aan de procedure van de openbare aanbesteding.

Indien het vermoeden al juist is, zal het goedkoper worden wegvallen, daar de procedure van de openbare aanbesteding moet worden toegepast. Het is zo dat vandaag kleinere voorzieningen ook voorkomen in de VIPA-benadering, zowel bij de kinderdagverblijven van Kind en Gezin als bij de centra voor algemeen welzijn, de centra geestelijke gezondheidszorg en andere. Het VIPA is dus steeds meer vertrouwd met de investeringssubsidie voor kleinere voorzieningen. Het opnemen van de bijzondere jeugdbijstand in het toepassingsgebied van het VIPA maakt een einde aan de uitzonderingspositie van deze sector, waarover al lang terecht wordt geklaagd en waarop in deze commissie reeds meermaals werd gewezen. De bijzondere jeugdbijstand kende een subsidiëringshistoriek die parallel loopt met die van het Vlaams Fonds en Kind en Gezin. Die maken wel deel uit van het VIPA. Het is dus logisch dat de bijzondere jeugdzorg erbij komt.

Bij het toepassen van de forfaitaire oplossing laat de overheid de verantwoordelijkheid over aan de

initiatiefnemer. Bij het toepassen van subsidiëring via het VIPA zal, gelet op de vooropgestelde prioriteitenstelling, de subsidiëring als instrument dienen om initiatieven te selecteren die het beste de vooropgestelde beleidsdoelstellingen realiseren. Ik verwijs naar de vraag van daarnet: in functie van de integrale jeugdhulpverlening zal de zorgstrategische planning zeker ook mee nodig zijn in de bijzondere jeugdzorg.

Wat uw vraag naar oplossingen betreft, kan ik u meedelen dat de administratie momenteel werkt aan de aanpassing van de regelgeving, om de voorzieningen uit de sector van de bijzondere jeugdbijstand toegang te verschaffen tot de VIPA-middelen. Dit houdt in dat het procedurebesluit van het VIPA wordt aangepast en dat een sectorbesluit wordt opgesteld. De ontwerpen van beide besluiten werden op 26 maart jongstleden voorgelegd aan de koepelorganisaties uit de sector. Daarnaast zal een werkgroep worden opgericht met vertegenwoordigers van de administratie – zowel van het VIPA als van de afdeling bijzondere jeugdbijstand – en van de koepelorganisaties, voor het ontwikkelen van en communiceren over de selectiecriteria en, in een later stadium, voor het samenstellen van de zorgstrategische commissie. De administratie kreeg ook de opdracht de aangebrachte informatie inzake werkingsmiddelen te analyseren. Ook wat dit betreft, wordt de sector gevraagd de nodige informatie te leveren. Hij krijgt de opdracht de huidige dagprijsberekening te bekijken op haar efficiëntie.

De Ehsal-studie concludeerde dat het inschakelen van de sector bijzondere jeugdbijstand bij het VIPA gerechtvaardigd is. Ze had als opdracht na te gaan welke vormen binnen de bijzondere jeugdbijstand het meest nood hebben aan VIPA-inschakeling. Daarbij is er sprake van een differentiëring: eerst de residentiële voorzieningen, dan de semi-residentiële en ten slotte de ambulante. Dit is een wat voor de hand liggende conclusie, maar in het sectorbesluit dat we momenteel voorleggen over het toetreden tot het VIPA laten we de hele sector toe, in plaats van dit jaar alleen de residentiële voorzieningen en pas daarna de rest toe te laten. Dit gebeurt ook met het oog op een zorgstrategische planning en een duidelijke oriëntatie naargelang de noden in bepaalde regio's. Binnen die totaliteit kan er op basis van prioriteiten nog worden gekozen voor bepaalde werkvormen. Maar we hebben eerst niets willen uitsluiten, omdat de regionale spreiding en behoeften minstens even belangrijk zijn als de aard van de werkvorm. Op deze wijze voeren we de verbintenis uit die tijdens de begroting werd aangegaan. Dit gebeurt in nauwe samen-

Vogels

werking met de sector. Maar de stelling dat de verhoging van de gewone subsidie goedkoper en gemakkelijker is, klopt dus niet.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor dit antwoord en de indeling ervan, die een aantal zaken duidelijk maakt. Dat er iets moest gebeuren voor de sector zei ik vorig jaar al. Ik heb bij de begrotingsbesprekingen gezegd dat het VIPA waarschijnlijk niet de beste oplossing was. Ik wil niet beweren dat het VIPA niet nodig is, het voldoet alleen niet aan alle mogelijke problemen die kunnen rijzen en ook met infrastructuur te maken kunnen hebben. In die zin is de VIPA-regelgeving belangrijk. De vraag rijst om de hoeveel jaar men subsidies kan krijgen. Bedenkt men maar dat die sector, bijvoorbeeld door vernielingen, regelmatig nieuwe stimulansen nodig heeft.

Het lijkt me zinvol en belangrijk om na te gaan wat die dagprijen precies behelst en in welke mate die bedragen nog actueel zijn in de huidige maatschappij. Ook voor de sector is het belangrijk dat hier duidelijkheid komt.

Ik pleit ervoor dat men, als er nieuwe wetten of decreten komen die een invloed hebben op infrastructuur, automatisch recht zou hebben op een aanpassing, al is het via de bekende 80-percentregeling. Het kan niet dat we de sector laten opdraaien voor, bijvoorbeeld, een regelgeving inzake keukenuitrusting, zelfs al is die federaal. We moeten dit voorzien en eventueel aankarten in onderhandelingen met het federale vlak.

Ik wil tot slot de heer Sannen, Agalev-fractievoorzitter, citeren. Voor de verkiezingen stelde hij in een blaadje uit de sector : 'Het gaat niet op dat de Vlaamse regering een sluitende begroting presenteert, maar belangrijke behoeften en problemen zoals die zichtbaar worden in onder andere de bijzondere jeugdzorg, niet of onvoldoende zou aanpakken. We vragen voldoende middelen en een volledige betoelaging door de overheid.' Guy Swennen verklaarde dat hij in het verleden minister Martens regelmatig heeft geïnterpelleerd over wachttoestanden, maar ook over infrastructuurproblemen en problemen in de sector. Dit is al een oud zeer, maar er moet iets aan gebeuren.

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, deze vraag om uitleg was hier echt wel gepast. Hier wordt inderdaad een lijn getrokken. Het is duidelijk dat hierover verder moet worden gecommuniceerd. Dit betekent niet dat alles al helder is in verband met de werkingskosten : we zullen daarin nog verdere stappen moeten zetten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chokri Mahassine tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het inburgeringsbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Mahassine tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het inburgeringsbeleid.

De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, de Vlaamse regering besliste op 21 juni 2000 om het inburgeringsbeleid voor nieuwkomers een structureel karakter te geven. Hiervoor werd voorzien in een budget van 456 miljoen frank, en dit voor de realisatie van 1.500 inburgeringstrajecten. In de nota is duidelijk bepaald dat de instelling van de primaire trajecten langs drie sporen moet gebeuren, namelijk maatschappelijke oriëntatie, Nederlands tweede taal – NT 2 – en oriëntatie op de arbeidsmarkt.

De onthaalbureaus zullen de eerste opvang van de nieuwkomers verzorgen en zullen dus de hoofdverantwoordelijkheid moeten opnemen voor deze trajecten. Voornamelijk zullen ze het primaire traject moeten realiseren. Het is duidelijk dat er een goede afstemming dient te gebeuren tussen deze drie onderdelen van dit traject. We hebben immers gefaald bij de integratie van de eerste generatie migranten omdat deze verbanden niet werden gelegd en de verschillende verantwoordelijke instanties niet genoeg werden geresponsabiliseerd.

Mevrouw de minister, kunt u een stand van zaken geven omtrent de verwezenlijking en invulling van deze inburgeringstrajecten ? Wat is meer specifiek

Mahassine

de verdeling over de drie onderdelen van het primaire traject, zowel budgettair, inhoudelijk als qua aantal uren ? Welke richtlijnen zijn er gegeven aan de onthaalbureaus over de invulling van de trajecten en is er ook voorzien in een specifieke ondersteuning van deze bureaus ? Kunt u mij een stand van zaken geven van de decretale verankering van het inburgeringsbeleid ?

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte leden, daar deze problematiek al voldoende gekend is in deze commissie, zal ik meteen mijn vragen stellen.

Is het huidige aanbod voldoende ? Hebt u een idee van de wachttijden alvorens men kan meedoen ? Wordt iedereen daadwerkelijk uitgenodigd om mee te doen ? Het is me immers niet zo duidelijk of iedereen die kans krijgt. In welke mate zijn de trajecten echt individueel opgemaakt ? Volgens de informatie die ik heb, schort er hier wat. Verloopt de overgang van de trajecten taal en maatschappelijke oriëntatie naar het traject werkgelegenheid, die nu allicht op bepaalde plaatsen zal moeten plaatsvinden, vlot ? Hoe ervaart de sector dat de vervanging van de persoonlijke trajectbegeleider door een nieuwe trajectbegeleider voor werkgelegenheid ? Als mensen niet gerechtigd zijn tot werkgelegenheid, houdt dit dan op ? Wie vangt hen verder op ?

Hoe zit het met het probleemgebied van het Nederlands als tweede taal, met de wachttijden en dergelijke ? Is er al een beetje duidelijkheid over de vraag wat het pakket maatschappelijke oriëntatie moet bevatten ? Welke verbindingen zijn er terzake met het federale niveau ? De federale beslissingen hebben immers enorm veel invloed op ons beleid inzake nieuwkomers. Eind juni zouden heel wat mensen geregulariseerd zijn. Is Vlaanderen in staat al die mensen een onthaalproject aan te bieden ?

De voorzitter : De heer Van Duppen heeft het woord.

De heer Jan Van Duppen : Met een aantal parlementsleden zijn we twee weken geleden naar Amsterdam gegaan, om een wat beter zicht te krijgen op de situatie in Nederland. Zoals u weet is het daar altijd leuk, leuker, leukst, terwijl de realiteit een ietsje anders is. Maar desalniettemin hebben

we daar tot in de kleinste details kennis genomen van een budget ten bedrage van 6 miljard frank. Het cijfer dat de heer Mahassine hier aanhaalde en dat u, naar ik vrees, straks gaat bevestigen, steekt daar schril bij af. Er is daar sprake van een infrastructuur, van een task force, bij het ministerie van Binnenlandse Zaken voor de inburgering van de nieuwkomers en van de 'oudkomers'. Deze ochtend formuleerde u zeer mooi het probleem van de financiering van personen met een handicap. U zei dat er meer geld beschikbaar moet zijn voor de opvang van die mensen. U zei dat het ging over een en-en-verhaal. Laat nu eens het en-en-verhaal horen wat dit betreft.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw de voorzitter, mevrouw Van Cleuvenbergen vroeg of we in staat zijn om iedereen vandaag een inburgeringstraject aan te bieden. Dat is niet het geval. De regering heeft wel beslist dat er terzake een groeipad komt. In één jaar tijd is er een sprong gemaakt van 60 miljoen frank naar 456 miljoen frank. Dat is niet niets. Als die middelen elk jaar op die manier kunnen groeien, dan halen we die doelstelling wel. Rome en Parijs zijn niet op één dag gebouwd. Zelfs indien men vandaag 2 of 3 miljard frank op tafel kon leggen, dan zou men niet de infrastructuur hebben om alles uit te bouwen. Vandaar dat de regering heeft gekozen voor een trapsgewijze uitbouw. Zoals u weet is dit eerste jaar, van oktober 2000 tot oktober 2001, een experimenteerjaar dat moet uitmonden in een voorstel van decreet dat ieders bevoegdheden vastlegt.

Ik ga nu in op de vragen van de heer Mahassine. Om te beginnen was er de vraag naar de stand van zaken. We hebben uitdrukkelijk gekozen, ook in deze eerste fase, voor de gemeenten als partner. Het waren de gemeenten die de uitvoering van bijkomende inburgeringstrajecten moesten aanvragen bij een door hen aangeduid en erkend onthaalbureau. Op dit ogenblik werken we met 24 onthaalbureaus – 22 in Vlaanderen en 2 in Brussel – die de middelen voor het realiseren van die inburgeringstrajecten ontvangen. Dan heb ik het dus over die som van 456 miljoen frank. Momenteel zijn er subsidies ter waarde van 214 miljoen frank toegekend, voor de realisatie van 1.730 inburgeringstrajecten. Daarnaast werden reeds 1.436 trajecten gerealiseerd met andere middelen, zoals gemeentelijke, provinciale en SIF-middelen. Zonder het geld van de Vlaams overheid zouden het er 1.436 zijn. Nu komen er dus nog 1.730 bovenop.

Vogels

De onthaalbureaus hebben zich ertoe verbonden begin april een eerste tussentijds rapport te bezorgen aan de administratie over het aantal nieuwkomers dat ze reeds hebben bereikt voor 30 maart 2001. Midden april zullen we dus de eerste informatie hebben over de huidige stand van zaken bij die 24 onthaalbureaus waarmee we een verbintenis hebben afgesloten.

Dan ga ik in op de vragen over de drie onderdelen van het traject. Alle aanvragen voor inburgerings-subsidies worden beoordeeld door de Beoordelingscommissie Inburgering, die is opgericht in de schoot van de administratie en waar alle bevoegde administraties en kabinetten bij zijn betrokken. Bij het beoordelen van de aanvragen werd systematisch nagegaan of de drie sporen van het primaire inburgeringstraject – Nederlands als tweede taal, maatschappelijke oriëntatie en begeleiding naar de arbeidsmarkt – aan bod kwamen. Voorstellen van inburgeringstrajecten die niet aan deze voorwaarden voldeden, kregen een negatief advies en hebben tot nu toe geen subsidies gekregen. Het uitgangspunt bij Nederlands als tweede taal is dat de reguliere aanbodverstrekkers instaan voor dit aanbod, en dat de onthaalbureaus hierover een protocol dienen af te sluiten met de aanbodverstrekkers, met name de basiseducatie en de volwassenenvorming.

Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen werd systematisch nagegaan of de onthaalbureaus het NT2-aanbod conform deze afspraak zouden organiseren. De onthaalbureaus leiden de nieuwkomers naar het geëigende NT2-aanbod. De nieuwkomer krijgt een geïndividualiseerd aanbod, dus een ander aanbod naargelang hij of zij laaggeschoold of hooggeschoold is. Bij de keuze van het geëigende taalaanbod kan men gebruik maken van de studievaardigheidstest Covaar. De reguliere aanbodverstrekkers zijn dus verantwoordelijk voor het eigenlijke NT2-aanbod. Bindende afspraken over de omvang van het basisaanbod Nederlands als tweede taal zijn er nog niet. Conform de richtlijnen van de VLOR betreffende de basis cursus Nederlands als tweede taal werden de onthaalbureaus geadviseerd om voor laaggeschoolden te voorzien in gemiddeld 180 uur NT2, voor hoger geschoolden in gemiddeld 120 uur. In de praktijk blijkt dit voor sommige nieuwkomers een voldoende grote basis te zijn om door te stromen naar een vervolgopleiding. Voor andere nieuwkomers blijkt dit aantal uren duidelijk niet te volstaan.

Op 25 en 26 juni organiseert de minister van Onderwijs een rondetafelconferentie over Nederlands als tweede taal. Hier zal onder meer worden gesproken over de hoeveelheid uren die nodig is binnen het primaire inburgeringstraject. Hierbij zal ook aandacht moeten gaan naar het NT2-traject voor analfabeten en zeer trage studenten. Tevens moeten we bekijken hoe het NT2-aanbod voor hooggeschoolden eruit moet zien. Op dit ogenblik is er geen aanbod op maat voor die twee uitersten. Een NT2-cursus in het primaire traject zal hoe dan ook nooit voldoende zijn om onze taal volledig te kennen. Dit impliceert dat nieuwkomers na het primaire traject eigenlijk naadloos zouden moeten doorstromen naar een vervolgcursus Nederlands tweede taal. De meeste centra voor basiseducatie en volwassenenonderwijs zijn momenteel niet in staat om nieuwkomers na afronding van het primair traject onmiddellijk een vervolgcursus aan te bieden. Een kortlopend traject duurt voor hoger geschoolden gemiddeld tien weken en voor lager geschoolden gemiddeld vijftien weken. Ook hierover zal de rondetafelconferentie NT2 zich moeten buigen.

Naast klassikale cursussen kan ook gebruik worden gemaakt van multimedia of van de methodiek van begeleid individueel studeren, afgekort BIS. Voor sommige nieuwkomers maakt het onthaalbureau gebruik van de cursus NT2 via BIS, gebaseerd op een methodiek ontwikkeld door het Centrum Levende Talen van de KU Leuven.

Het tweede spoor gaat over maatschappelijke oriëntatie. De cursus MO duurt gemiddeld 60 tot 80 uur en wordt bij voorkeur in de eigen taal gegeven of in een contacttaal. Als dit niet mogelijk is omdat er teveel verschillende nationaliteiten zijn en er geen kennis is van een contacttaal, dan wordt de cursus MO in het Nederlands gegeven met heel veel illustratiemateriaal. De cursus wordt meestal door de onthaalbureaus gegeven.

Het derde spoor betreft de loopbaanoriëntatie. De nieuwkomer volgt een inburgeringstraject met het oog op professionele zelfredzaamheid, educatieve zelfredzaamheid of sociale zelfredzaamheid. Naargelang dit perspectief zal het vervolgtraject er anders uitzien. Tijdens het primair traject moet de trajectbegeleider samen met de nieuwkomer de loopbaanoriëntatie van de nieuwkomer in kaart brengen.

Heeft de nieuwkomer een professioneel perspectief, dan moet het onthaalbureau reeds tijdens het primair traject nauw samenwerken met de VDAB. Over deze samenwerking en de concrete invulling

Vogels

van het hoofdstuk loopbaanoriëntatie moeten onthaalbureaus en VDAB een protocol afsluiten. Dit was voor de meeste onthaalbureaus vrij nieuw. Er is dan ook nogal wat overleg nodig geweest om dit op poten te krijgen.

De inhoud van dit protocol werd pas op 21 maart jongstleden afgerond. Uitgangspunt hierbij is dat nieuwkomers die een oriëntatie richting arbeidsmarkt hebben, recht hebben op 20 uur loopbaanoriëntatie. De inhoud hiervan moet in samenwerking tussen de VDAB en onthaalbureau worden bepaald. Over dit protocol is nauw overleg geweest tussen de betrokken beleidsverantwoordelijken. De krachtlijnen van het protocol werden ook besproken op een informatiemoment waarop alle onthaalbureaus en de relevante actoren van de VDAB aanwezig waren. Voor nieuwkomers met een educatief perspectief dient een gelijkaardige samenwerking tot stand te komen met onderwijs. De besprekingen hierover worden momenteel gevoerd.

Individueel maatwerk en trajectbegeleiding zijn sleutelconcepten. De trajectbegeleider tekent samen met de nieuwkomer en rekening houdend met de vooropleiding, de aspiraties en mogelijkheden het inburgeringstraject uit. Dit traject moet zo kort mogelijk zijn. De trajectbegeleiding wordt georganiseerd door het onthaalbureau. In de drie grote steden, met name Gent, Antwerpen en Brussel, heeft een trajectbegeleider momenteel een gemiddelde caseload van vijftig nieuwkomers, in de rest van Vlaanderen bedraagt die gemiddeld veertig.

Dan ga ik over tot de financiering van de onthaalbureaus. In de experimentele fase gebeurt de financiering via het principe van een soort enveloppe. De onthaalbureaus in de drie grote steden krijgen per traject een subsidie van 129.500 frank. Onthaalbureaus in de rest van Vlaanderen krijgen per nieuwkomer een subsidie van 155.000 frank. Deze wijze van financiering laat momenteel niet toe aan te geven welke middelen er enerzijds naar MO en NT2 gaan en anderzijds naar loopbaanoriëntatie. Pas nadat de onthaalbureaus hun financieel verslag hebben ingediend, met name op 15 november 2001, zal dit in kaart kunnen worden gebracht.

Voor het onderdeel NT2 hebben onthaalbureaus de mogelijkheid om lessen te kopen bij de reguliere aanbodverstrekkers. Daar er op het terrein onduidelijkheid was over de kostprijs van contractonderwijs, heeft het departement Onderwijs voor de

subsidies 2000 een maximum richtbedrag van 630.000 frank per cursus vooropgesteld. Men gaat daarbij uit van een cursus van 180 uur voor 10 nieuwkomers. Dit richtbedrag gold zowel voor CBE als CVO. Voor sommige taalcursussen wordt dit richtbedrag gevraagd, andere cursussen zijn goedkoper. Een aantal cursussen wordt met reguliere middelen aangeboden.

Dan had u een vraag over de richtlijnen aan de onthaalbureaus inzake de invulling van de trajecten en specifieke ondersteuning. De aanvragen voor subsidies voor inburgeringstrajecten konden enkel gebeuren via een standaardformulier, goedgekeurd door de Beoordelingscommissie Inburgering. Elk onderdeel van het standaardformulier omvat duidelijke richtlijnen over de concrete invulling van het inburgeringsbeleid. Alle aanvragen voor inburgeringssubsidies werden beoordeeld door de beoordelingscommissie. Daarbij werd vertrokken van de richtlijnen geformuleerd in het aanvraagformulier. De beoordeling is neergeschreven in een advies dat integraal deel uitmaakt van het subsidiebesluit dat de middelen toekent aan de respectieve onthaalbureaus. Dit advies omschrijft omstandig wat het onthaalbureau zal realiseren.

Daar loopbaanoriëntatie en de samenwerking met de VDAB een nieuw element is binnen het inburgeringstraject, zijn er de voorbije maanden concrete richtlijnen uitgewerkt inzake de samenwerking tussen onthaalbureau en VDAB. Deze richtlijnen zijn neergeschreven in een standaardprotocol. Op zeer korte termijn zullen de onthaalbureaus en de VDAB dit protocol ondertekenen.

Voor de ondersteuning is in de eerste plaats een uniform computergestuurd cliëntvolgsysteem 'Traject 2000' ontwikkeld. Uit de contacten met Nederland hebben we geleerd dat het niet altijd mogelijk is de cliënt te volgen. Wanneer een cliënt verhuist naar de andere kant van Nederland, eindigt het inburgeringsrecht. Om dit op te vangen, hebben we het volgsysteem ontwikkeld.

Er wordt een cel Inburgering binnen de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn opgericht. Binnen de inburgeringsmiddelen hebben we specifieke middelen gereserveerd voor het versterken van de administratie. De selectieprocedure is intussen afgerond. De eerste persoon treedt einde maart 2001 in dienst bij de cel Inburgering, de vier overige personeelsleden zullen half mei in dienst treden. Het ondersteunen en begeleiden van de onthaalbureaus en het aanbieden van gerichte vorming behoort tot de kernopdrachten van de cel. In afwachting van deze cel kunnen de onthaalbureaus

Vogels

ook nu reeds terecht op de administratie met vragen en opmerkingen. De provinciale integratiecentra en in Brussel de VGC zijn versterkt een extra personeelslid die de specifieke opdracht heeft de onthaalbureaus in hun werkgebied te ondersteunen en te begeleiden. In de toekomst moeten ze ook samenwerkingsverbanden tussen kleinere gemeenten in landelijke streken mee tot stand brengen.

Om de communicatie te structureren is voorzien in twee kanalen. Ten eerste is er het platform Inburgering, waar de uitvoering van het inburgeringsbeleid in de experimentele fase wordt besproken. De projecten worden hier vertegenwoordigd door de coördinatoren inburgering van de provinciale integratiecentra, VGC en VMC. De twee grootste onthaalbureaus, namelijk PINA en Kompas Gent, nemen ook aan dit overleg deel. Ten tweede zijn er de bijeenkomsten ad hoc met alle onthaalbureaus op. Totnogtoe is dit twee keer gebeurd, met name over het cliëntvolgsysteem 'Traject 2000' en over de samenwerking tussen onthaalbureaus en de VDAB. Tot slot was er op 22 februari jongstleden een studievoormiddag over inburgering, waar de resultaten van vier afgeronde nieuwkomersonderzoeken werden voorgesteld. De onthaalbureaus waren hierop uitgenodigd en nagenoeg voltallig aanwezig.

Dan had u nog een vraag omtrent de stand van zaken inzake de decretale verankering van het inburgeringsbeleid. Het is en blijft de bedoeling om begin november 2001 een ontwerp van decreet inburgering aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Om dit te realiseren, hebben we een tijdspad uitgetekend. Op 4 mei 2001 zullen we een tussentijds verslag aan de Vlaamse regering geven met een stand van zaken en een voorstel van aanpak inzake het decreet. Eind juni zou dan de bespreking van de krijtlijnen van het inburgeringsbeleid door de Vlaamse regering plaatsvinden. In september zouden we de krijtlijnen bij de provinciale en lokale besturen toetsen. Er is namelijk een gedeelde verantwoordelijkheid, zowel voor organisatie als financiering. Eind oktober hopen we op een definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet door de Vlaamse regering. Er is een interkabinettenwerkgroep Inburgering opgericht die maandelijks samenkomt om de krijtlijnen van het decreet uit te tekenen. Het mee voorbereiden van het decreet behoort eveneens tot de kernopdrachten van de cel Inburgering.

Om het decreet wetenschappelijk te onderbouwen lopen momenteel twee onderzoeken. Ze worden uitgevoerd door CICI van de Universiteit Gent en lopen tot 15 juli 2001. Het eerste handelt over de doelstellingen van het inburgeringsbeleid. Bedoeling is het conceptualiseren en operationaliseren van de inburgering. Verder worden de doelstellingen en taken van trajectbegeleiding bepaald, evenals het profiel van de trajectbegeleider. Ten derde wordt bepaald aan welke kwaliteitscriteria de onthaalbureaus en trajectbegeleiders moeten voldoen. Ten vierde worden vormingsprogramma's voor de organisatie van een kwalitatief inburgeringsbeleid uitgewerkt en ondersteund. Tot slot is het de bedoeling de einddoelen van maatschappelijke oriëntatie te bepalen en voorstellen aan te reiken om deze einddoelen te operationaliseren.

Het tweede onderzoek handelt over de lokale vormgeving van het inburgeringsbeleid. Er wordt een antwoord gezocht op een aantal vragen. Hoe kan het inburgeringsbeleid op het terrein gestalte krijgen? Hoe ontwikkelen we indicatoren voor spreiding, inplanting en uitbouw van onthaalbureaus? Kunnen of moeten onthaalbureaus instaan voor trajectbegeleiding van minderjarige nieuwkomers? Wat is de rol van de lokale en provinciale overheden in het inburgeringsbeleid in het algemeen en bij de uitbouw van onthaalbureaus in het bijzonder? De onderzoeken worden opgevolgd door een gezamenlijke stuurgroep waarin de kabinetten, de administratie, het Vlaams Minderheden-centrum, de Vlaamse Vereniging van Provincies en de VVSG vertegenwoordigd zijn.

De voorzitter : De heer Mahassine heeft het woord.

De heer Chokri Mahassine : Ik dank de minister voor haar uitgebreid antwoord. Ik onthou een aantal belangrijke zaken. Het eerste jaar is experimenteel en er gebeuren allerlei onderzoeken. Er wordt ook hard gewerkt aan de bespreking met de lokale en provinciale overheden. Ik heb nu duidelijk zicht op hoe men tot het kostenplaatje komt. Het protocol tussen de onthaalbureaus en de VDAB juich ik toe. Dit is een echte evolutie. Het is verder positief dat de lokale overheden worden betrokken bij het ontwerp van decreet. Ik hoop dat de timing van november wordt gehaald. Het is ook belangrijk dat het parlement deze materie goed blijft opvolgen. Ik onthou ook dat er in juni een belangrijke tweedaagse wordt georganiseerd voor NT2. We hebben blijkbaar ook geleerd uit de fouten die in Nederland zijn gemaakt. Ik vind het cliëntvolgsysteem dan ook een goed initiatief. Ik ben alleszins blij dat we nu klaar zijn met het voorbereidend werk en

Mahassine

dat we in het najaar de discussie verder kunnen zetten. Hopelijk beschikken we dan over nog meer gegevens opdat we een echte inburgeringsdiscussie kunnen voeren.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mevrouw de minister, u hebt mijn vragen over de mogelijke links tussen het federale en het Vlaamse niveau niet beantwoord. Ik ga ervan uit dat u zich op deze vraag niet hebt kunnen voorbereiden.

Mevrouw de minister, u hebt verklaard dat u de evaluaties op 15 november 2001 wil afronden. U hebt echter ook gezegd dat het ontwerp van decreet in oktober 2001 klaar zal zijn. Ik vraag me dan ook af hoe u de evaluatiegegevens wil gebruiken.

Minister Mieke Vogels : Ik verwacht de financiële rapportering van de onthaalbureaus tegen november 2001. De onderhandelingen over de krijtlijnen van het ontwerp van decreet kunnen daarvoor plaatsvinden.

We moeten bepalen wat de verantwoordelijkheden zijn van de lokale besturen, van de provinciale besturen en van het Vlaams bestuur. We moeten tevens nagaan wat de verantwoordelijkheden zijn van de bevoegdheidsdomeinen Onderwijs, Binnenlandse Aangelegenheden en Tewerkstelling.

De resultaten van de evaluaties zullen ons meer duidelijkheid bieden over de reële kostprijs. Hoewel die informatie in de toekomst zeer nuttig zal blijken, kunnen de onderhandelingen over het ontwerp van decreet reeds vroeger plaatsvinden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Trees Merckx-Van Goey tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de uitvoering van de verplichting tot kindeffectrapportage

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Merckx tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kan-

sen, over de uitvoering van de verplichting tot kindeffectrapportage.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik stel deze vraag om uitleg naar aanleiding van twee zaken. De eerste aanleiding is het indienen van het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en de derde graad in het gewoon secundair onderwijs. De tweede aanleiding is een hoorzitting in de commissie ad hoc Milieu en Gezondheid.

Ik heb de moeite gedaan om het jaarverslag, het verslag van de gedachtewisseling over dit jaarverslag en het decreet houdende de instelling van de kindeffectrapportage even opnieuw door te nemen.

Artikel 4 van het decreet stelt dat : ‘elk ontwerp van decreet op het ogenblik van de indiening moet vergezeld zijn van een KER, voorzover de voorgenomen beslissing kennelijk het belang van het kind rechtstreeks raakt. De regering kan hiervan afwijken na advies van een door haar aan te wijzen terzake deskundige commissie. Het Vlaams Parlement beoordeelt deze afwijking ter gelegenheid van de bespreking en de stemming over het al dan niet aannemen van het ontwerp van decreet’.

Artikel 11 van het decreet stelt dat die verplichting trapsgewijze dient te worden ingevoerd. Ik citeer even de tekst van het bewuste artikel : ‘De regering bepaalt jaarlijks op welke van de bevoegdheden van elk van haar leden zij toepasselijk is en/of tot welke van deze bevoegdheden zij wordt uitgebreid, en dit uiterlijk tot vijf jaar na de inwerkingtreding van het decreet.’ Dit betekent dat de Vlaamse regering ten laatste op 17 november 2002 alle bevoegdheidsdomeinen aan deze decretale bepaling moet onderwerpen. Dit decreet wil immers het regeringsbeleid toetsen aan de rechten van het kind.

De invoering van de KER's, het meest in het oog springende onderdeel van het bewuste decreet, kon toen op een breed draagvlak rekenen. Dit parlementair initiatief van de oppositie is indertijd met een ruime meerderheid goedgekeurd.

Het jaarverslag van het Vlaams Parlement verwijst slechts naar één besluit. Buiten het besluit van 19 januari 1999 heb ik er alleszins geen gevonden. Ik wil in dit verband trouwens ook even verwijzen naar artikel 7 van het decreet. Dit artikel betreft de zogenaamde jaarlijkse vervalddag van het decreet. Elk jaar moet de Vlaamse regering tegen die

Merckx-Van Goey

datum de wenselijkheid onderzoeken van een uitbreiding van het toepassingsgebied van het decreet. Bovendien moet de Vlaamse regering telkens nagaan of het wenselijk is om de KER-verplichting op alle bevoegdheden toe te passen.

Dat de KER weinig bekend is, ondervind ik tijdens elk gesprek hierover met andere leden van het Vlaams Parlement. Het is nochtans belangrijk dat het Vlaams Parlement kan beschikken over het laatste overzicht van de betrokken bevoegdheidsdomeinen. Het Vlaams Parlement moet immers controle kunnen uitoefenen op de decretaal opgelegde fasering van de invoering van de KER.

Welk besluit of besluiten werden er in toepassing van artikel 11 van het decreet genomen? Op welke nieuwe bevoegdheidsdomeinen zijn de decretale KER-verplichtingen van toepassing?

Mevrouw de minister, het is niet makkelijk om coördinerend minister te zijn. U moet dan uw collega's aanporren. Toch is het nu eenmaal zo: u bent coördinerend minister voor kinderrechten. Wat onderneemt u om een dynamiek in de kindeffectrapportage te brengen? Hoeveel keer is de deskundigencommissie al samengekomen om over aanvragen tot afwijking van de KER-verplichting te adviseren? Over welke aanvragen tot afwijking heeft ze zich tot op heden moeten uitspreken?

De voorzitter: Mevrouw Van Den heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den heuvel: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik vind mij helemaal terug in de vragen van mevrouw Merckx. Een tijdje geleden was ik van plan gelijkaardige vragen te stellen, maar dan naar aanleiding van het decreet basismobiliteit van minister Stevaert. Het is er echter niet van gekomen. Bij mijn weten is er voor dat decreet ook geen KER geweest. Toch is de positie van het kind in die context zeer relevant. Wij praten teveel over de achterbankgeneratie: een generatie die door de ouders met de auto van hier naar ginder wordt gebracht, waardoor ouders overbelast geraken. Ik geeft toe dat ik de evolutie inzake het decreet basismobiliteit niet op de voet volg, maar ik heb de indruk dat de kinderen daarin vergeten zijn. Dat is een gemiste kans.

De voorzitter: Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels: Mevrouw de voorzitter, collega's, in het decreet van 15 juli 1997 staat inder-

daad de verplichting tot kindeffectrapportage en de stapsgewijze invoering daarvan. Via een besluit van de Vlaamse regering van 1998 en een besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1999, werd de KER ingevoerd voor 19 bevoegdheden: leerlingenparticipatie, toerisme, natuurbehoud, gezondheidsbeleid, stedelijk beleid, openbare werken, jeugdbescherming, mediabeleid, bibliotheken, gelijkheidsbeleid, ruimtelijke ordening, promotiebeleid, tewerkstelling, onroerend patrimonium, binnenlandse aangelegenheden, rechten van leerlingen in het basisonderwijs, beleid inzake mindervaliden, cultuurpatrimonium en landbouw.

Het decreet bepaalt inderdaad dat alle bevoegdheden uiterlijk tegen 17 oktober 2002 onder de KER-verplichting moeten vallen. Ik heb bij de bespreking van het jaarverslag van het Vlaamse Parlement inzake de rechten van het kind van 2000 al gezegd dat het niet mijn bedoeling is die invoering stapsgewijs te realiseren. Ik wil via een eenmalig besluit alle resterende bevoegdheden onder de KER-verplichting laten vallen, van zodra handleiding en methodiek beschikbaar zijn. De uitbreiding van de KER-verplichting tot alle bevoegdheden betekent een vereenvoudiging. Men zal nu immers niet langer moeten bepalen of een bepaald ontwerp van decreet onder een bepaalde bevoegdheid valt of niet.

Als coördinerend minister van kinderrechten zal ik erop toezien dat ook binnen de beleidsdomeinen waarvoor de KER minder evident lijkt eveneens kindgericht wordt gedacht. Om die redenen is het mijns inziens verkeerd om nog langer een aantal sectoren buiten de KER-verplichting te houden. Op die manier geeft men immers het verkeerde signaal dat de kinderrechten misschien niet op alle sectoren van het overheidsbeleid van toepassing zijn. De uitbreiding kan eveneens een krachtig signaal inhouden omdat het decreet op die manier voor het einde van de voorziene termijn alle beleidsdomeinen kan omvatten.

Tot op heden zijn nog maar twee KER's opge maakt, met name door de VOI Toerisme Vlaanderen en door de administratie Media. In haar jaarverslag 1999-2000 noemt de kinderrechtencommissaris het KER een opgelegde oefening in kindgerichtheid. Aangezien er tot op heden geen methodiek voorhanden was, viel die oefening niet altijd even eenvoudig te maken. De kinderrechtencommissaris stelt in hetzelfde jaarverslag ook dat een gebrek aan methodiek niet als verantwoording kan blijven gelden om geen KER's op te stellen. Ik heb het uitbreiden van de bevoegdheden waarop de KER-verplichting van toepassing is dan ook niet

Vogels

willen uitstellen tot ik over dergelijke instrumenten kan beschikken.

Ik heb een tijdelijke werkgroep KER opgericht om een handleiding en een methodiek voor het opstellen van een KER uit te werken. Bij het samenstellen van die werkgroep heb ik een beroep gedaan op de expertise van de mensen van de Jeugdparagraaf Antwerpen, van het wetenschappelijk onderzoek Jeugdeffectrapportage, van het CBGS, van de VLOR en van de aanspreekpunten kinderrechten. De deskundige commissie die adviseert over de afwijkingen van de KER-verplichting, is eveneens om advies gevraagd. Ik ben blij dat ik u vandaag kan melden dat deze werkgroep zijn werkzaamheden heeft afgerond. De bevindingen van de werkgroep zijn ondertussen opgenomen in een ontwerpnota aan de Vlaamse regering en in een ministerieel besluit dat de verplichting moet regelen om voor alle Vlaamse bevoegdheden een KER op te stellen.

Aangezien die ontwerpnota zich momenteel bij de Inspectie van Financiën bevindt, zal ze voor Pasen de regeringstafel niet meer bereiken. De administratie moet eerst nagaan of dit besluit de Vlaamse overheid geld zal kosten. Zodra de ontwerpnota door de administratieve molen is geraakt, zal ik ze aan de Vlaamse regering voorleggen. Ik hoop dit zo snel mogelijk na het Paasreces te kunnen doen. Ik zal van die gelegenheid gebruik maken om opnieuw voor te stellen om een KER ook voor de voorstellen van decreet verplicht te maken. De leden van het Vlaams Parlement zullen hierbij gebruik kunnen maken van de ondertussen ontwikkelde methodieken. Deze verplichting zou een goede beslissing zijn. Op die manier kunnen we immers een reflex en een handelwijze creëren die de ontwikkelde methodieken gedeeltelijk kunnen bijsturen en verfijnen.

Het ministerieel besluit dat ik aan de Vlaamse regering zal voorleggen, maakt de opmaak van een KER voor elk ontwerp van decreet verplicht voor zover het het belang van het kind rechtstreeks raakt. De bevoegde minister moet het belang van zijn ontwerp van decreet voor kinderen rechtstreeks inschatten. Indien de bevoegde minister wil afwijken van die verplichting dient hij het advies van de daartoe opgerichte deskundige commissie in te winnen. Tot op heden heeft deze deskundige commissie nog geen enkele vraag om advies ontvangen. Als de verplichting voor alle bevoegdhe-

den er komt, zal dit wel groeien. Dit betekent trouwens niet dat de deskundige commissie momenteel stilligt. Op 20 maart 2001 is ze op eigen initiatief samengekomen om het voorstel van de KER-handleiding en -methodiek verder te bespreken. Ik hoop de KER-verplichting nog voor het zomerreces uit te breiden naar alle bevoegdheden van de Vlaamse regering. Ik hoop dat het Vlaams Parlement me hierin zal steunen.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : De minister heeft gezegd dat de tijdelijke werkgroep een tekst heeft opgesteld en dat die tekst ook aan de deskundige commissie is voorgelegd. Wat de inhoud van de nakende beslissing van de Vlaamse regering betreft, ben ik dan ook optimistisch gestemd.

Ik vind het spijtig dat het voor een aantal ontwerpen van decreet al te laat is. Ik denk hierbij specifiek aan de daarnet al aangehaalde ontwerpen van decreet van de ministers Stevaert en Vanderpoorten. De behandeling van het ene ontwerp van decreet is al afgehandeld. Het andere ontwerp van decreet moet nog in de bevoegde commissie worden besproken.

Uiteindelijk moet het Vlaams Parlement deze ontwerpen van decreet beoordelen. Ik zou de leden van het Vlaams Parlement dan ook willen aansporen om het ontwerp van decreet over de eindtermen in deze context kritisch te onderzoeken. Het Vlaams Parlement zou hierbij beter al rekening houden met het toekomstige besluit van de Vlaamse regering en zou binnen de ontwikkelde methodieken alsnog om het opmaken van een KER kunnen vragen.

Hoewel ik hier niet als een fanatieke juriste wil overkomen, wil ik toch even opmerken dat artikel 11 een decretale bepaling is. Het is bijgevolg niet toegestaan om 17 oktober 2000 over te slaan. In het decreet staat immers dat dit jaarlijks dient te gebeuren.

Wanneer we eindelijk over een oplossing ten gronde beschikken, zal ik me zeker en vast inspannen om die oplossing een grotere bekendheid te geven. Mijns inziens hebben wij, als leden van deze commissie, een belangrijke taak ten aanzien van de andere parlementsleden. We moeten de leden van de andere commissies informeren en hen overtuigen dat het hier niet om een fait divers gaat. We moe-

Merckx-Van Goey

ten de ontwerpen en de voorstellen van decreet ook door de ogen van kinderen bekijken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.14 uur.*
